

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

*miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Gminy Połajewo w zakresie wybranych obszarów –
etap III i IV*

***Autor opracowania:
mgr Michał Pyra***

Połajewo - 2024

Spis treści:

1. WSTĘP	4
1.1. Podstawa prawna.....	4
1.2. Przedmiot opracowania	5
1.3. Główne cele prognozy, zakres prognozy i jej powiązania z innymi dokumentami.....	5
1.4. Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy	6
2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI.....	7
2.1. Główne cele projektowanego dokumentu	7
2.2. Powiązania projektu z innymi dokumentami.....	7
2.3. Informacje o zawartości projektowanego dokumentu.....	9
3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	10
4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO ...	11
5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	11
5.1. Istniejący stan środowiska	11
5.1.1. Położenie.....	11
5.1.2. Powierzchnia ziemi	13
5.1.3. Budowa geologiczna i surowce mineralne	13
5.1.4. Gleby	14
5.1.5. Wody.....	14
5.1.6. Atmosfera i klimat.....	18
5.1.7. Szata roślinna, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczna	22
5.1.8. Krajobraz	24
5.1.9. Zabytki i dobra materialne	25
5.1.10. Obecne użytkowanie terenu	25
5.2. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	25
6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM.....	26
7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIETNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY	26

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU.....	27
9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA	30
9.1. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów.....	32
9.2. Oddziaływanie na roślinny, zwierzęta i różnorodność biologiczną.....	33
9.3. Oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi.....	34
9.4. Oddziaływanie na wody	36
9.5. Oddziaływanie na powietrze i klimat	40
9.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, gleby i zasoby naturalne	43
9.7. Oddziaływanie na krajobraz.....	43
9.8. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne.....	45
9.9. Ocena oddziaływania skumulowanego.....	45
10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU.....	45
11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE	46
12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM	47
13. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW	52

1. WSTĘP

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Połajewo w zakresie wybranych obszarów – etap III i IV jest elementem procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Rolą tego opracowania jest identyfikacja oddziaływań na środowisko przyrodnicze, jakie mogą wystąpić w wyniku realizacji ustaleń projektowanego dokumentu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podejmowanych w zmieniającym się dokumencie.

Ilekoć w niniejszym dokumencie jest mowa o *Planie*, rozumie się przez to projekt „miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Połajewo w zakresie wybranych obszarów – etap III i IV” i analogicznie przez określenie *Prognoza* rozumie się „Prognozę oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Połajewo w zakresie wybranych obszarów – etap III i IV”.

1.1. Podstawa prawna

Podstawy prawne dla przeprowadzonego w prognozie określenia skutków środowiskowych oraz oceny rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych i możliwości rozwiązań eliminujących negatywne oddziaływania na środowisko projektu *Planu* stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- Ustawa z 27 kwietnia 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,

a także ustanowione na szczeblu międzynarodowym:

- Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, tzw. Dyrektywa SEA,
- Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG,
- Dyrektywa 2003/35/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE,

oraz wiele innych ustaw szczególnych i przepisów wykonawczych, z których należy wymienić między innymi:

- Ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach,
- Ustawa z 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych,
- Ustawa z 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne,
- Ustawa z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko.

1.2. Przedmiot opracowania

Przedmiotem oceny zawartej w niniejszym opracowaniu są ustalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Połajewo w zakresie wybranych obszarów – etap III i IV, którego granice określają:

- Uchwała Nr XXIV/240/2022 Rady Gminy w Połajewie z dnia 28 kwietnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Połajewo w zakresie wybranych obszarów - etap III,
- Uchwała Nr XXVI/252/2022 Rady Gminy w Połajewie z dnia 2 sierpnia 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Połajewo w zakresie wybranych obszarów - etap IV.

Sporządzenie nowego planu miejscowego dla wybranych terenów w granicach gminy wynika z nowych potrzeb związanych z rozwojem lokalnym i umożliwieniem realizacji zamierzeń inwestycyjnych mieszkańców. Podjęcie uchwał było poprzedzone analizą zasadności przystąpienia do sporządzania zmiany planu i stopnia zgodności przewidywanych rozwiązań z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Połajewo.

1.3. Główne cele prognozy, zakres prognozy i jej powiązania z innymi dokumentami

Główne cele prognozy

Głównym celem *Prognozy* jest stwierdzenie czy i jakie przeobrażenia w środowisku nastąpią wraz z zagospodarowaniem terenu zgodnie z ustaleniami określonymi w *Planie*. *Plan* nie stanowi ostatecznego obrazu opisywanego obszaru a jedynie zestaw zasad w oparciu, o które możliwe jest dokonanie nowego zagospodarowania. Brak jest pewności, że *Plan* zostanie zrealizowany we wszystkich możliwych aspektach, niemniej należy przyjąć, że tak się stanie. W związku z tym podstawowym założeniem metodycznym jest przyjęcie, że na całym obszarze powstanie zagospodarowanie w wielkości i skali największej, jaką dopuszczają ustalenia dokumentu.

Celem prognozy jest poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych najkorzystniejszych dla środowiska i zdrowia ludzi, poprzez:

- identyfikację i ocenę najbardziej prawdopodobnych wpływów na komponenty środowiska określonego obszaru, jakie może wywołać realizacja dyspozycji przestrzennych zawartych w ustaleniach projektu *Planu*,
- dyskusję i współpracę autora prognozy z autorem projektu *Planu* celem eliminacji rozwiązań i ustaleń niemożliwych do przyjęcia ze względu na ewentualne negatywne skutki dla środowiska lub zagrożenie dla zdrowia mieszkańców,
- poinformowanie podmiotów tj. wnioskodawców, społeczność lokalną i organ samorządu o skutkach wpływu ustaleń *Planu* na środowisko przyrodnicze.

Zakres prognozy

Niniejsza *Prognoza* spełnia wymagania ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w *Prognozie* został uzgodniony przez Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Poznaniu (pismo znak: WOO-III.411.58.2023.PW.1 z 9 marca 2023 r.) oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Koninie (pismo znak: ON-

NS.9011.4.2.2023 z 28 lutego 2023 r.). Zasięg terytorialny opracowania obejmuje obszary objęte *Planem*.

Powiązania prognozy z innymi dokumentami

Przy sporządzeniu niniejszego opracowania wykorzystano w szczególności:

- Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Połajewo w zakresie wybranych obszarów – etap III i IV – projekt 2024,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Połajewo, przyjęte uchwałą Nr XXV/219/2018 Rady Gminy w Połajewie z dnia 28 czerwca 2018 roku z późniejszymi zmianami,
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe gminy Połajewo – 2017,
- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko – Trzcianeckiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024, TERRA PROJEKT Danuta Mazurczak, Joanna Witkowska S.C. Czarnków, 2017,
- Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030, Ekostandard Pracownia Analiz Środowiskowych, Poznań 2020,
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, stanowiący załącznik do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2023, poz. 335),
- Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.,
- Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu.
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Poznań 2023,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim. Raport 2020, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań 2020.
- Polska 2025 – długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju, Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, Warszawa, 2000,

oraz materiały pomocnicze i uzupełniające wyszczególnione w rozdziale 13. *Wykaz wykorzystanych materiałów*.

1.4. Metody stosowane przy sporządzaniu prognozy

Przy sporządzaniu *Prognozy* posłużono się metodami: indukcyjno-opisową, analogii środowiskowych oraz analiz kartograficznych. Prace nad opracowaniem niniejszego dokumentu obejmowały dwa zasadnicze etapy: terenowy i kameralny. Podczas wizji terenu oceniony został stan zagospodarowania terenu oraz stopień jego zachowania lub degradacji. Następnie przystąpiono do prac kameralnych, polegający na porównaniu wyników uzyskanych w terenie z istniejącą dokumentacją. W ten sposób sporządzona została kompleksowa ocena sposobów użytkowania poszczególnych terenów, aktualnego stanu środowiska oraz jego podatności na degradację. W kolejnym etapie stosując metodę analogii środowiskowej, odniesiono się do projektu *Planu*, a zwłaszcza przeznaczenia terenów, w kontekście ich położenia w stosunku

do terenów prawnie chronionych, potencjalnych zagrożeń dla tych terenów i środowiska, terenów bezpośrednio objętych zmianą i przyjętych założeń ochrony środowiska.

Wpływ zmiany przeznaczenia terenów na stan środowiska i zagrożenie dla terenów chronionych przeanalizowano zgodnie z wymaganiami ustawowymi w kategoriach oddziaływań, bezpośrednich, pośrednich i wtórnych, skumulowanych, krótko-, średnio- i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko. Wynikiem przedstawionej analizy są rozwiązania mające na celu zminimalizowanie potencjalnie negatywnych oddziaływań ustaleń *Planu* na środowisko przyrodnicze.

Podstawowym materiałem do sporządzenia Prognozy jest projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Połajewo w zakresie wybranych obszarów – etap III i IV oraz pozostałe materiały wymienione w rozdziale 13.

Należy podkreślić, że plan miejscowy nie określa konkretnych ram czasowych ani rozwiązań technologicznych związanych z realizacją jego założeń, w związku z tym niniejsza *Prognoza* ma charakter jakościowy a nie ilościowy.

2. INFORMACJE O ZAWARTOŚCI, GŁÓWNYCH CELACH PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ JEGO POWIĄZANIACH Z INNYMI DOKUMENTAMI

2.1. Główne cele projektowanego dokumentu

Nadrzędnym celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy. Ustalenia planu miejscowego regulują działania inwestycyjne na obszarze nim objętym. Uwzględniając uwarunkowania środowiskowe, istniejące zagospodarowanie oraz obowiązki wynikające z nadrzędnych aktów prawnych plan miejscowy określa zasady wzajemnych powiązań funkcjonalnych i przestrzennych.

Plan ustala zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego poprzez określenie zasad kształtowania zabudowy oraz wskazanie i uregulowanie stanu przestrzeni publicznych. Uwzględnia i sankcjonuje istniejące zagospodarowanie terenu i jednocześnie wyznacza kierunki zmian. Zapisy *Planu* mają na celu zabezpieczenie interesów publicznych i ochronę środowiska naturalnego, jednocześnie pozwalają na ekonomiczne wykorzystanie przestrzeni i rozwój społeczno – gospodarczy.

Podjęcie prac nad sporządzeniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Połajewo w zakresie wybranych obszarów w obrębach: Boruszyn, Krosin, Połajewo i Sierakówko w zakresie wybranych terenów wynika z nowych potrzeb związanych z rozwojem lokalnym i umożliwieniem realizacji zamierzeń inwestycyjnych mieszkańców.

2.2. Powiązania projektu z innymi dokumentami

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Połajewo w zakresie wybranych obszarów w zakresie wybranych obszarów – etap III i IV sporządzony został w powiązaniu z poniższymi dokumentami:

- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Połajewo, przyjęte uchwałą Nr XXV/219/2018 Rady Gminy w Połajewie z dnia 28 czerwca 2018 roku. Studium wyznacza strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy oraz określa jej politykę przestrzenną, które realizowane są poprzez *Plan*.
- Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe gminy Połajewo. Opracowanie to charakteryzuje poszczególne elementy przyrodnicze i ich wzajemne powiązania na

obszarze gminy, które stanowią uwarunkowania przyrodnicze do wyznaczania przeznaczenia terenów określonego w *Planie*.

- Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko – Trzcianeckiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024, który jest zbieżny z założeniami Programu ochrony środowiska dla Województwa Wielkopolskiego na lata 2016-2020. Podobnie jak w POŚ wojewódzkim w Programie powiatowym określono następujące cele interwencji:
 - Cel: Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza. Sposób realizacji w *Planie*: ustalenie zasad zaopatrzenia w ciepło oraz zaopatrzenia w zakresie sieci gazowej.
 - Cel: Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego. Sposób realizacji w *Planie*: dopuszczenie zastosowanie systemów opartych na odnawialnych źródłach energii o mocy nieprzekraczającej mocy mikroinstalacji.
 - Cel: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych. Sposób realizacji w *Planie*: ustalenie zaopatrzenia w wodę za pośrednictwem zbiorczej sieci wodociągowej w stopniu wystarczającym dla obsługi funkcji budynku i sposobu zagospodarowania działki, ustalenie zasad odprowadzania ścieków oraz wód deszczowych.
 - Cel: Zmniejszenie oddziaływania hałasu i promieniowania elektromagnetycznego. Sposób realizacji w *Planie*: wydzielenie pas technologiczny dla napowietrznych linii elektroenergetycznych, w których zakazuje się lokalizacji zabudowy, określenie dopuszczalnych norm hałasu dla poszczególnych terenów.
 - Cel: Racjonalna gospodarka odpadami. Sposób realizacji w *Planie*: ustalenie zasad gospodarki odpadami.
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania przyjęty uchwałą Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r. Kierunki określone w Planie zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego uwzględnione w *Planie* (wybrane):
 - Kierunek: Kształtowanie spójnego systemu komunikacyjnego województwa. Sposób realizacji w *Planie*: wyznaczenie terenu drogi dojazdowej.
 - Kierunek: Poprawa bezpieczeństwa energetycznego. Sposób realizacji w *Planie*: dopuszczenie budowy nowej infrastruktury sieciowej średniego napięcia SN 15 kV i niskiego napięcia nn 0,4 kV oraz przebudowę istniejącej infrastruktury sieciowej.
 - Kierunek: Rozwój infrastruktury komunalnej. Sposób realizacji w *Planie*: ustalenie zasad zaopatrzenia w wodę, odprowadzania ścieków bytowych, komunalnych i przemysłowych oraz wód deszczowych, ustalenie zasad zaopatrzenia w zakresie elektroenergetyki.
- Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego do 2030 roku, Załącznik do uchwały Nr XVI/287/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2020 roku. Cele strategiczne określone w Strategia Rozwoju Województwa Wielkopolskiego uwzględnione w *Planie* (wybrane):
 - Cel strategiczny 2. Poprawa stanu środowiska i racjonalne gospodarowanie jego zasobami. Sposób realizacji w *Planie*: ustalenie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz zasad kształtowania krajobrazu,

- Cel strategiczny 3. Lepsze zarządzanie energią. Sposób realizacji w Planie: dopuszczenie zastosowanie systemów opartych na odnawialnych źródłach energii o mocy nieprzekraczającej mocy mikroinstalacji.

2.3. Informacje o zawartości projektowanego dokumentu

Oceniany dokument składa się z części tekstowa stanowi treść uchwały oraz części graficznej stanowiącej integralny załącznik.

W *Planie* określono:

- 1) przeznaczenie terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, są to:
 - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczony symbolem: 1MN,
 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług, oznaczone symbolami: 1MN-U, 2MN-U,
 - tereny usług, oznaczone symbolami: 1U, 2U,
 - teren usług sportu i rekreacji, oznaczony symbolem: 1US,
 - teren usług lub produkcji, oznaczony symbolem: 1U-P,
 - teren drogi dojazdowej, oznaczony symbolem: 1KDD;
- 2) zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego;
- 3) zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasady kształtowania krajobrazu;
- 4) zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych, oraz dóbr kultury współczesnej;
- 5) zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej w odniesieniu do powierzchni działki budowlanej, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę miejsc do parkowania w tym miejsca przeznaczone na parkowanie pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową i sposób ich realizacji oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów;
- 6) szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości objętych planem miejscowym;
- 7) zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- 8) szczególne warunki zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;
- 9) sposób i termin tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- 10) stawki procentowe, służące naliczeniu jednorazowej opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości spowodowanego uchwaleniem planu.

W analizowanym dokumencie nie określa się: szczegółowych zasad i warunków scalania nieruchomości, obszarów osuwania się mas ziemnych, obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa, z uwagi na ich brak w obszarach planu.

3. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Analiza skutków realizacji postanowień projektu *Planu* winna być przeprowadzona przez organ opracowujący projekt dokumentu, w tym przypadku przez Wójta Gminy Połajewo w oparciu o analizę i ocenę stanu poszczególnych komponentów środowiska przy wykorzystaniu wyników pomiarów uzyskanych w ramach państwowego monitoringu środowiska w odniesieniu do obszaru objętego projektem. Szczególną uwagę należy zwrócić na: ocenę jakości powietrza, ocenę warunków i jakości klimatu akustycznego, ocenę jakości wód powierzchniowych i podziemnych, ocenę jakości gleb, ocenę gospodarki odpadami.

Zaleca się wykonywanie powyższych ocen i analiz średnio raz na dwa lata.

Minimalizacja negatywnych oddziaływań na środowisko projektowanej inwestycji powinna być realizowana m.in. poprzez dbałość o wykonanie inwestycji i o przestrzeganie wytycznych zawartych w projektach.

Monitorowanie i ocena realizacji planowanej zabudowy wymaga określenia podstawowych grup wskaźników. Mogą być one sporządzane w kategoriach dotyczących presji na środowisko, emisji i imisji do powietrza, ładunku przestrzennego. Proponuje się następujące grupy wskaźników służących analizie jakości środowiska:

- jakość wody w sieci wodociągowej (klasa),
- jakość wód powierzchniowych i podziemnych,
- ilość ścieków odprowadzanych z analizowanego obszaru,
- przeprowadzanie okresowych kontroli dokumentów potwierdzających wywóz nieczystości ze zbiorników bezodpływowych, w tym częstotliwość jego opróżniania oraz sposób zagospodarowania i częstotliwość usuwania osadów ściekowych z przydomowych oczyszczalni ścieków,
- jakość gleb,
- jakość (zanieczyszczenie) powietrza,
- udział instalacji ogrzewanych w oparciu o paliwa ekologiczne lub odnawialne źródła energii w ogólnym wytwarzaniu energii (%),
- gospodarowanie odpadami - poziom odzysku odpadów zbieranych selektywnie w stosunku do całkowitej ilości tych odpadów zawartych w odpadach komunalnych (%),
- udział poszczególnych form użytkowania gruntu w stosunku do całkowitej powierzchni analizowanego obszaru (%),
- jakości powierzchni biologicznej – m.in. liczba nasadzeń drzew na analizowanym terenie (szt.), liczby wyciętych/posadzonych drzew, powierzchni wyciętych/posadzonych krzewów,
- jakość klimatu akustycznego (dB).

Zgodnie z art. 25 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko wpływ ustaleń tego projektu na środowisko przyrodnicze w zakresie jakości poszczególnych elementów przyrodniczych i komponentów środowiska, dotrzymywaniu standardów jego jakości, występowania obszarów przekroczeń, występujących zmian jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian kontrolowane są w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska. Wyniki

prowadzonego monitoringu prezentowane są corocznie w Raportach o stanie środowiska województwa, wydawanych w formie ogólnodostępnej publikacji.

Istnieje szereg instytucji, które zajmują się badaniem poszczególnych elementów środowiska oraz zmian w nim zachodzących. Są to m.in.: zarząd dróg, starostwo powiatowe, Lasy Państwowe, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej i inne.

Źródłami danych mogą też być: Wojewódzka Baza Danych (prowadzona przez Marszałka Województwa), źródła administracyjne wynikające z obowiązków sprawozdawczych lub zapisów ustawowych (decyzje, zezwolenia, pozwolenia), badania statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego.

Szczegółowy zakres obowiązków i problematyka badań zostanie określona na etapie wydawania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach dla realizacji poszczególnych przedsięwzięć.

4. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

Gmina Połajewo znajduje się w środkowo - zachodniej części Polski z dala od granic państwowych (ok. 140 km), a *Plan* nie wprowadza funkcji czy działalności emitującej szkodliwe substancje do gruntu, wód czy atmosfery oraz funkcji zmieniających warunki siedliskowe i gruntowo-wodne na tak dużą skalę. W związku z tym nie prognozuje się dalekosiężnych (sięgających poza granice kraju) transgranicznych oddziaływań na środowisko poszczególnych ustaleń.

5. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA ORAZ POTENCJALNE ZMIANY TEGO STANU W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

5.1. Istniejący stan środowiska

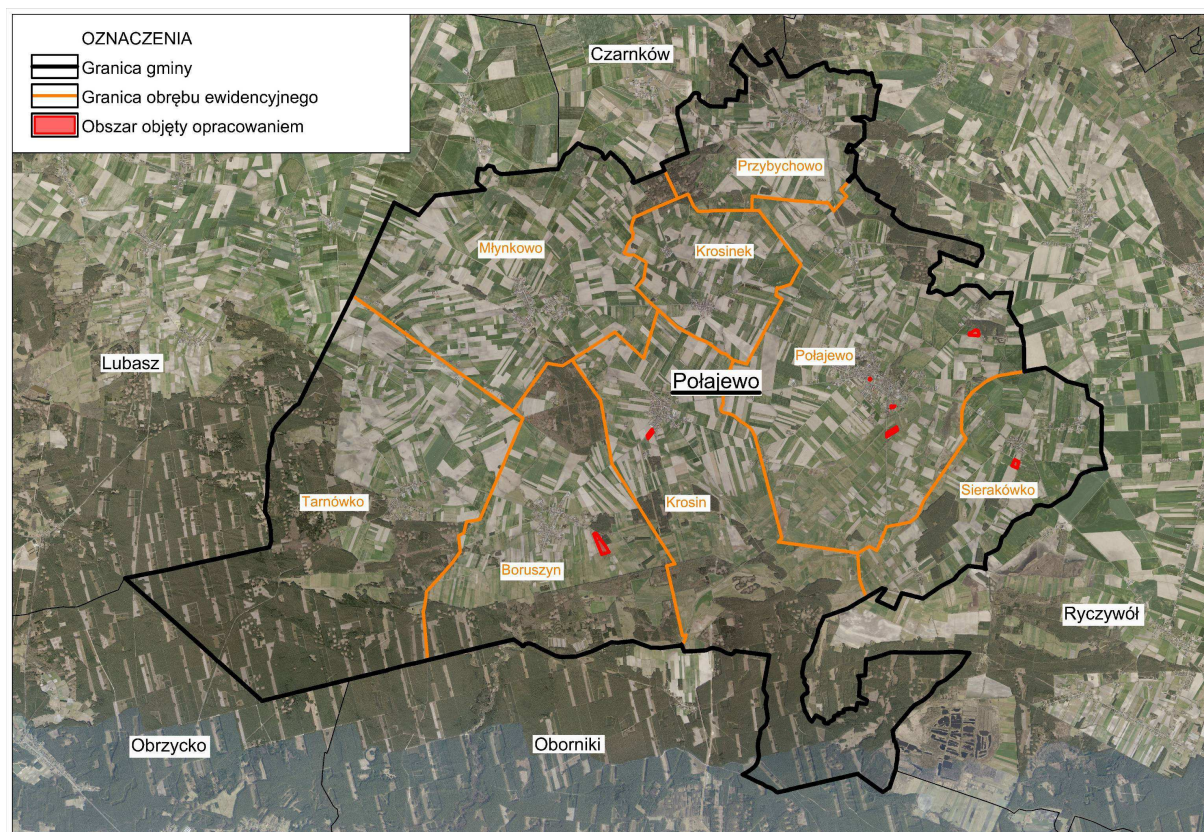
5.1.1. Położenie

Gmina Połajewo jest gminą wiejską położoną w województwie wielkopolskim, w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. Jej siedzibą jest miejscowość Połajewo. Zajmuje powierzchnię 141,97 km². W 2015 roku Gminę zamieszkiwało 6 188 mieszkańców. Położona jest w północno-zachodniej części województwa wielkopolskiego. Graniczy z gminami Czarnków, Lubasz (powiat czarnkowsko-trzcianecki), Oborniki, Ryczywół (powiat obornicki) oraz z gminą Obrzycko (powiat szamotulski). Najbliższym dużym miastem jest oddalony o około 100 km na południowy-wschód Poznań. Ponadto odległość gminy od Piły wynosi ok. 130 km, zaś od Gorzowa Wielkopolskiego – ok. 215 km.

Ze względu na położenie Gminy w centralnej części kraju występują korzystne uwarunkowania komunikacyjne związane z bliskością krzyżujących się ważnych szlaków tj. drogi krajowej nr 11 relacji Kołobrzeg-Bytom oraz autostrady A2.

Plan obejmuje wyodrębnione obszary w obrębach geodezyjnych: Boruszyn, Krosin, Połajewo i Sierakówko przedstawione na poniższym rysunku.

Prognoza oddziaływania na środowisko miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego
Gminy Połajewo w zakresie wybranych obszarów – etap III i IV

Rysunek 1. Granice obszarów objętych opracowaniem

Źródło: opracowanie własne na podstawie <https://www.geoportal.gov.pl>

Opracowanie obejmuje:

- część dz. nr 500/1 w obrębie Boruszyn, działka jest częściowo zabudowana, pozostała część zajmują użytki rolne oraz zadrzewienia,
- dz. nr 972/1 w obrębie Połajewo, działka jest zabudowana budynkiem mieszkalnym,
- dz. nr 550 w obrębie Połajewo, działka jest niezabudowana, użytkowana jako grunty orne,
- dz. nr 456/4 w obrębie Połajewo, działka jest niezabudowana, użytkowana jako grunty orne,
- część dz. nr 1517 w obrębie Połajewo, działka jest zabudowana budynkiem mieszkalnym,
- część dz. nr 469 w obrębie Krosin, działka jest niezabudowana, użytkowana jako grunty orne,
- dz. nr 81/4 i część dz. nr 98 w obrębie Sierakówko, działki wykorzystywane są jako teren sportowo – rekreacyjny (boisko trawiaste).

5.1.2. Powierzchnia ziemi

Zgodnie z regionalizacją fizyczno – geograficzną J. Kondrackiego północna część Gminy znajduje się w obrębie mezoregionu Pojezierza Chodzieskiego, będącego częścią Pojezierza Wielkopolskiego, a południowa część w granicach mezoregionu Kotliny Gorzowskiej, należącego do makroregionu Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka.

Na terenie Gminy można wyróżnić dwa główne przedziały wysokościowe związane z obecnością poszczególnych jednostek geomorfologicznych:

- poziom wysoczyzny morenowej, zajmującej północną i centralną część Gminy: 70 – 95 m n.p.m.,
- poziom terasy wysokiej doliny Warty, przy południowej granicy Gminy: 62-82 m n.p.m.

W obrębie wysoczyzny najwyżej położony jest teren w rejonie wsi Młynkowo, gdzie rzędne osiągają wartość 96,6 m n.p.m. Jest to jednocześnie najwyżej położona część gminy Połajewo. Powierzchnia wysoczyzny obniża się zarówno w kierunku południowym do poziomu 65 m n.p.m. w rejonie Boruszyna oraz w kierunku wschodnim do 70 m n.p.m. w rejonie Sierakówka. Na wschód od Połajewa, monotonna powierzchnia wysoczyzny urozmaicona jest wzniesieniami kemowymi, których wysokości względne wynoszą do kilkunastu metrów.

Terasa wysoka pochyłona jest w kierunku wschodnim. Jej płaska powierzchnia urozmaicona jest równoleżnikowo ukierunkowanymi ciągami wałów wydmych. W miejscach ich występowania, na zachód od Tarnówka oraz na południowy-wschód od leśniczówki Połajewo deniwelacje przekraczają 20 m. Najniżej położony teren terasy, wzdłuż doliny rzeki Kończak, między leśniczówkami Garcarski Bród i Połajewo - 63,5 m n.p.m. jest jednocześnie najniżej położonym obszarem w Gminie.

5.1.3. Budowa geologiczna i surowce mineralne

Większość utworów powierzchniowych, występujących na terenie Gminy, to osady czwartorzędowe. Budowa geologiczna przypowierzchniowych warstw związana jest z rozmieszczeniem poszczególnych jednostek geomorfologicznych występujących na terenie Gminy. Północna i centralna jej część, znajdująca się w obrębie wysoczyzny, zbudowana jest z utworów lodowcowych, głównie glin i piasków gliniastych. W jej obrębie występują również utwory piaszczysto-żwirowe, budujące wzniesienia kemowe w rejonie Połajewa (Lisia Góra) i Połajewka.

Osady holoceniowe reprezentowane są głównie w południowej części Gminy przez pola wydmy, zbudowane z piasków luźnych, których miąższość, w zależności od konfiguracji terenu, wynosi do kilkudziesięciu metrów. Pola te powstały w wyniku wywiewania piasków z powierzchni terasy wysokiej pradoliny Warty. Lokalnie występują na powierzchni utwory organogeniczne, głównie torfy, w obrębie torfowisk w rejonie Tarnówka i na południe od Połajewa oraz wzdłuż cieków wodnych - Kończaka i innych kanałów. Utwory starsze, trzeciorzędowe, nie tworzą wychodni na powierzchni. W obrębie trzeciorzędowej powierzchni położonej w granicach Gminy, występują dwa wyniesienia: na północ od linii Młynkowo-Krosinek-Połajewo oraz na zachód od Boruszyna. Najpłycej występują ility plioceniowe, tworzące soczewki i mniejsze warstwy w rejonie Młynkowa, Krosinka i Tarnówka, głębiej zalegają utwory piaszczyste z przewarstwieniami mułków z okresu miocenu i oligocenu. Najstarsze rozpoznane utwory na terenie Gminy pochodzą z kredy.

W granicach opracowania nie występują złoża surowców mineralnych.

5.1.4. Gleby

Na terenie gminy Połajewo dominują gleby brunatne wytworzone z utworów lodowcowych i wodnolodowcowych. Na płaskich powierzchniach, na podłożu gliniastym, występują gleby brunatne, II i III klasy bonitacji zaliczana do kompleksów pszennego dobrego i wadliwego. Ich największe zwarte powierzchnie znajdują się na wschód od Połajewa oraz między Boruszynem i Tarnówkiem. Na powierzchniach wysoczyzny o większym nachyleniu zostały wykształcone gleby płowe. Najczęściej klasyfikowane są one do III i IV klasy bonitacji i kompleksów przydatności rolniczej żytniego dobrego i słabego. Występują one powszechnie w północnej i centralnej części Gminy. W jej południowej części na powierzchniach wydmych występują gleby bielicoziemne - rdzawe i bielicowe, należące do V i VI klasy bonitacji oraz najsłabszych kompleksów.

Użytki rolne klas bonitacyjnych II-III stanowią ok. 9% powierzchni użytków rolnych w Gminie, zaś klasy IV i V-VI odpowiednio 47% i 44%.

Na obszarach z płytko zalegającą wodą gruntową, występują gleby organiczne, głównie torfowe, zaliczane do użytków zielonych kompleksów przydatności rolniczej 2z i 3z. W wyniku obniżania się poziomu wód gruntowych, część z tych gleb poddana przesuszeniu, została przekształcona w gleby mineralno-organiczne – gleby murszowe, zaliczane do VI klasy bonitacji i najsłabszych kompleksów.

Użytki zielone zajmują ok. 13% powierzchni Gminy. Ich największe kompleksy znajdują się w południowej części Gminy (w Boruszynie, Krosinie oraz w Połajewie).

W granicach opracowania występują: łąki (ŁIII, ŁIV), gruntu orne (RIIIb, RIVa, RIVb, RV), drogi (dr), tereny mieszkaniowe(B).

5.1.5. Wody

Wody powierzchniowe

Na terenie gminy Połajewo nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią (określone w ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne).

Zgodnie z podziałem hydrograficznym Polski, teren opracowania położony jest w obszarze dorzecza Warty. Przez zachodnią część Gminy przebiegają działy wodne trzeciego rzędu oddzielające zlewnie poszczególnych dopływów Warty. Na południu Gminy, dział wodny biegnie wzdłuż wałów wydmych w obrębie kompleksu leśnego, następnie kieruje się na północny wschód w kierunku miejscowości Tarnówko, na wysokości wsi Młynkowo rozdziela się na dwa ramiona, z których jedno biegnie dalej w kierunku zachodnim, a drugie na północ. Południowo-zachodnia część Gminy należy do zlewni Smolnicy, północno- zachodnia część do zlewni Gulczanki, wchodzącej w skład zlewni Noteci. Dział wodny z Notecią jest jednocześnie działem niższego - IV rzędu, ze zlewnią Gulczanki. Pozostały obszar gminy zajmuje zlewnia Kanału Połajewskiego. W części wschodniej tej zlewni wyróżniany jest również dział wodny czwartego rzędu, wydzielający zlewnię Kanału Kończak.

Najważniejszym ciekim wodnym wpadającym do Warty jest Kończak. Jego powierzchnia wynosi 228 km². Kończak bierze swój początek na północ od wsi Huta w gminie Czarnków. Nazwa Kończak odnosi się głównie do nieuregulowanych fragmentów cieku, przed Połajewem i poniżej Podlesia (gm. Obrzycko). Na odcinku, na południe od Połajewa, koryto rzeki zostało wyprostowane i obwałowane. W stosunku do tego skanalizowanego odcinka rzeki używana jest często nazwa Kanał Połajewski. Ciek ten połączony jest z systemem kanałów (Kan. Kończak, Kan. Godosz, Kan Ludomicki) odwadniających torfowiska położone między Podlesiem a wsiami gminy Ryczywół: Lipą i Chlebowem oraz z systemem rowów odwadniających grunty w rejonie wsi Tarnówko i Młynkowo. Rzeka Kończak charakteryzuje się deszczowo-śnieżnym

reżimem zasilania, z dwoma regularnymi kulminacjami w ciągu roku. Najwyższe stany wody obserwowane są w miesiącach wiosennych, marcu i kwietniu (wezbrania roztopowe) Wysokie stany odnotowywane są również w okresie letnim, gdy występują nawalne deszcze (wezbrania deszczowe). Najniższe stany wody obserwowane są od września do końca listopada

Omawiany obszar charakteryzuje się średnimi wartościami odpływu, zbliżonym do średniej wartości dla kraju, które w zależności od stanów wody, zmieniają się od 3,4 l/sek do 11,5 l/sek. Dolina Kończaka jest oazą liściastej zieleni wśród borów sosnowych. Poza Kończakiem teren Gminy przecinają niewielkie cieki: dopływ z Boruszyna, dopływ spod Młynkowa, dopływ z Łopiszowa, kanał Połajewski, kanał Godosz.

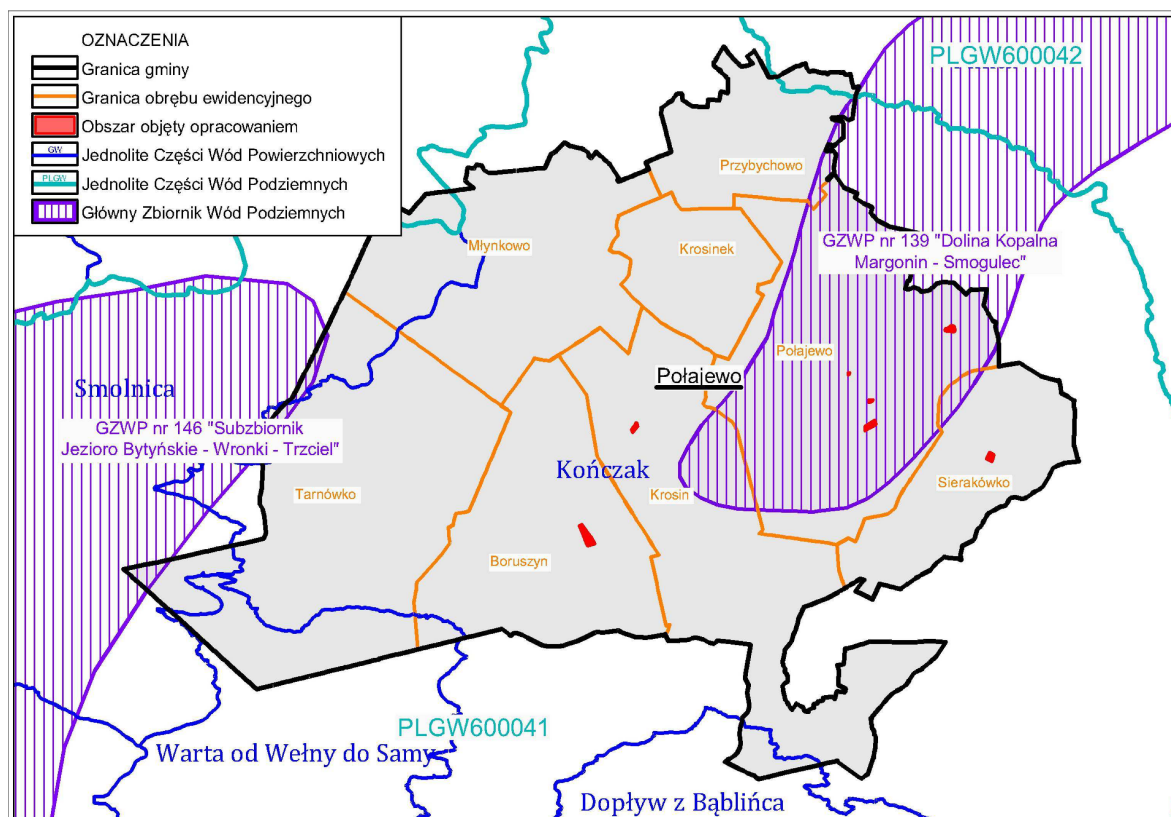
Zgodnie z podziałem zawartym w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2023, poz. 335), gmina Połajewo położona jest w obrębie kilku jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), są to:

- Dopływ z Bąblińca (RW600010187132),
- Gulczanka (RW600010188769),
- Flinta (RW60001018689),
- Kończak (RW600010187149),
- Smolnica (RW600010187329)
- Warta od Wełny do Samy (RW60001218719).

Wszystkie obszary objęte *Planem* znajdują się w granicach JCWP Kończak (RW600010187149), dla której określono następujące parametry (dane na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry):

- status JCWP – silnie zmieniona część wód,
- JCWP jest monitorowana – tak,
- stan/potencjał ekologiczny – słaby potencjał ekologiczny,
- stan chemiczny – poniżej dobrego,
- stan ogólny – zły,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – zagrożona,
- JCWP przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi – nie,
- JCWP przeznaczone do celów rekreacyjnych, w tym kąpieliskowych – nie,
- obszary wyznaczone jako tereny wrażliwe na mocy dyrektywy 91/271/EWG – tak,
- obszary przeznaczone do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie lub poprawa stanu jest ważnym czynnikiem w ich ochronie – tak (Dolina Wełny i Rynna Gołaniecko-Wągrowiecka, Obszar Chronionego Krajobrazu „Puszcza Notecka”, obszar Natura 2000 „Puszcza Notecka”, obszar Natura 2000 „Bagno Chlebowo”),
- obszary przeznaczone do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym – nie,
- wyznaczone cele środowiskowe:

- o umiarkowany potencjał ekologiczny (złagodzone wskaźniki: [IO, MMI]; pozostałe wskaźniki – II klasa jakości); zapewnienie drożności cieku dla migracji ichtiofauny na odcinku cieku istotnego Kończak od ujścia do ujścia Kanału Ludomickiego (dla łososia),
 - o stan chemiczny: dla złagodzonych wskaźników [benzo(a)piren(w)] poniżej stanu dobrego, dla pozostałych wskaźników - stan dobry,
- odroczenie w czasie terminu osiągnięcia celu środowiskowego (odstępstwo czasowe w trybie art. 4 ust. 4 RDW) – tak,
 - termin osiągnięcia celu środowiskowego – do 2027 r.; substancje priorytetowe wprowadzone dyrektywą 2013/39/UE - do 2039 r.,
 - uzasadnienie odstępstwa czasowego (w trybie art. 4 ust. 4 RDW) – procesy biochemiczne; procesy ekologiczne; procesy fizykochemiczne; procesy hydromorfologiczne; zanieczyszczenia z przeszłości,
 - ustalenie mniej rygorystycznego celu środowiskowego (odstępstwo w trybie art. 4 ust. 5 RDW) – tak,
 - uzasadnienie odstępstwa polegającego na złagodzeniu celów środowiskowych (w trybie art. 4 ust. 5 RDW) – potrzeba społeczno-ekonomiczna zaspokajana przez źródło presji antropogenicznej determinującej na stan wód w stopniu zagrażającym osiągnięciu celów środowiskowych,
 - czy w obrębie JCWP planowane są inwestycje spełniające przesłanki odstępstwa z art. 4 ust. 7 RDW (wg stanu na 2021 rok) – nie.

Rysunek 2. Jednolite części wód powierzchniowych, jednolite części wód podziemnych, Główne Zbiorniki Wód Podziemnych na terenie gminy Połajewo

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://karty.apgw.gov.pl>

Wody podziemne

Pierwszy poziom wodonośny tworzą wody gruntowe występujące na głębokości do 2 m. Tak niski poziom wód obserwowany jest wzdłuż doliny Kończaka, na łąkach położonych na południe od Połajewa oraz w rejonie Boruszyna, Tarnówka i Młynkowa. Drugą strefę tworzą wody, których swobodne zwierciadło wody stabilizuje się na głębokości od 2 do 5 m p.p.t. Strefa ta obejmuje niemal cały pozostały obszar Gminy. Dodatkowo można wyróżnić trzeci poziom, występujący w obrębie powierzchni wydmowych Puszczy Noteckiej. Poziom zalegania wody gruntowej jest tu uzależniony przede wszystkim od konfiguracji terenu; w obrębie wysokich wydm głębokość zalegania wody może przekraczać 5 m p.p.t. Najwyższe stany wód gruntowych występują w kwietniu i marcu, a najniższe od końca września do grudnia.

Na terenie Gminy w jej północno-wschodniej części znajduje się fragment Głównego Zbiornika Wód Podziemnych „Dolina Kopalna Margonin - Smogulec” – zbiornik ten obejmuje swym zasięgiem północno-wschodnią część gminy Połajewo. Jest to zbiornik czwartorzędowy o charakterze porowym. Jego całkowita powierzchnia wynosi 250 km².

Zachodnia część Gminy położona jest w granicach głównego zbiornika wód podziemnych - subzbiornika Jezioro Bytyńskie - Wronki - Trzciel - nr 146. Jest to zbiornik trzeciorzędowy o średniej głębokości 130 m. Jego powierzchnia wynosi 750 km².

Zgodnie z podziałem zawartym w Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, stanowiącym załącznik do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. 2016, poz. 1967) gmina Połajewo położona jest w obrębie trzech Jednolitych Części Wód Podziemnych (JCWPd). Parametry wód podziemnych przedstawione poniżej pochodzą z ww. dokumentu.

Niemal cały teren gminy Połajewo leży w zasięgu JCWPd PLGW600041 w tym obszary objęte analizowanym *Planem*. W utworach czwartorzędowych ww. wód występują jeden lub dwa poziomy wodonośne. Poziom mioceński występuje na całym obszarze, dobrze izolowany, pozbawiony kontaktów hydraulicznych z poziomem czwartorzędowym.

Północno-wschodnia część gminy Połajewo związana jest z JCWPd PLGW600042. Na tym obszarze, pod znacznej miąższości warstwą utworów czwartorzędowych występuje mioceński poziom wodonośny.

Północno-zachodnia część Gminy należy do JCWPd PLGW600034. Na tym terenie w utworach czwartorzędowych poziom wodonośny związany jest głównie z Pradolina Toruńsko-Eberswaldzką. Poziom mioceński stanowi jedną warstwę wodonośną dobrze izolowaną od poziomu czwartorzędowego.

Dla JCWPd PLGW600041, określono następujące parametry (dane na podstawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry):

- JCWP jest monitorowana – tak,
- stan chemiczny – dobry,
- stan ilościowy – dobry,
- stan JCWPd – dobry,
- ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych – niezagrażona,
- JCWPd przeznaczone do poboru wody na potrzeby zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi – tak,
- cele środowiskowe: dobry stan chemiczny, dobry stan ilościowy,

- odstępstwo z tytułu art. 4.4 RDW - odstępstwo czasowe – nie,
- odstępstwo z tytułu art. 4.5 RDW – mniej rygorystyczny cel – nie.

5.1.6. Atmosfera i klimat

Rejon Połajewa znajduje się w VIII środkowej dzielnicy rolniczo-klimatycznej (wg Gumińskiego). W ciągu roku występuje od 30 do 50 dni mroźnych, ok. 100 – 110 dni z przymrozkami. Okres wegetacyjny dla roślin trwa od 200 do 220 dni. Średnia roczna temperatura powietrza wynosi 7,8°C. Roczna suma opadów atmosferycznych najczęściej nie przekracza 550 mm i jest jedną z najniższych wartości odnotowanych na terenie kraju. Tak mała ilość opadów w tym rejonie stwarza zagrożenie deficytu wody. W ciągu roku dominują wiatry z kierunków zachodnich.

W skali regionu obecność terenów leśnych oraz rozległa dolina rzeki Noteci sprzyja tworzeniu się specyficznego makroklimatu. Obecność terenów podmokłych (torfowisk bagien, dolin rzecznych) powoduje wzrost wilgotności powietrza na tym obszarze.

Badania stanu jakości powietrza zostały przeprowadzone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w roku 2022. Obszar gminy Połajewo zaliczany jest do strefy wielkopolskiej.

Tabela 2. Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia - strefa wielkopolska

Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
NO ₂	SO ₂	CO	C ₆ H ₆	pył PM _{2,5}	pył PM ₁₀	BaP	As	Cd	Ni	Pb	O ₃
A	A	A	A	C1	A	C	A	A	A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2022

Tabela 3 Klasyfikacja stref z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony roślin - strefa wielkopolska

Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji		
NO _x	SO ₂	O ₃
A	A	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2022

W Programie ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r., stwierdzono, że konieczne jest podjęcie dalszych działań na rzecz poprawy jakości powietrza w tej strefie. Wskazano działania systemowe realizowane przez właściwe organy gminy. Jednym z nich jest działanie związane z wprowadzaniem zapisów umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ i PM_{2,5} oraz B(a)P, w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego (kod działania WpPZP) w zakresie:

- układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta,

- wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza,
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków, skwerów,
- uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego, oraz umożliwiających uspokojenie ruchu, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności w centrach miast;
- wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego.

Uchwalenie planów zagospodarowania przestrzennego na obszarach przekroczeń wskazanych w Programie ochrony powietrza (jeżeli nie ma obowiązujących) oraz zawarcie w nich zapisów dotyczących zakazu likwidacji sieci ciepłowniczej i przyłączy oraz zmiany ogrzewania zbiorowego (z sieci ciepłowniczej) na indywidualne - w miarę możliwości.

Hałas

Z uwagi na niewielkie uprzemysłowienie Gminy źródeł hałasu przemysłowego jest niewiele. Ewentualne uciążliwości związane z funkcjonowaniem warsztatów usługowych bądź innych podmiotów gospodarczych mają charakter lokalny. Źródłami hałasu stacjonarnego są także urządzenia wentylacyjne i klimatyzacyjne. Nie powodują one jednak znacznego pogorszenia klimatu akustycznego. Innymi źródłami emisji hałasu na terenie Gminy są maszyny rolnicze stosowane w okresie prowadzenia prac polowych.

Najbardziej uciążliwą pod względem akustycznym drogą na terenie gminy Połajewo jest droga wojewódzka nr 178 Wałcz – Oborniki, przebiegająca przez północno-wschodnią część gminy.

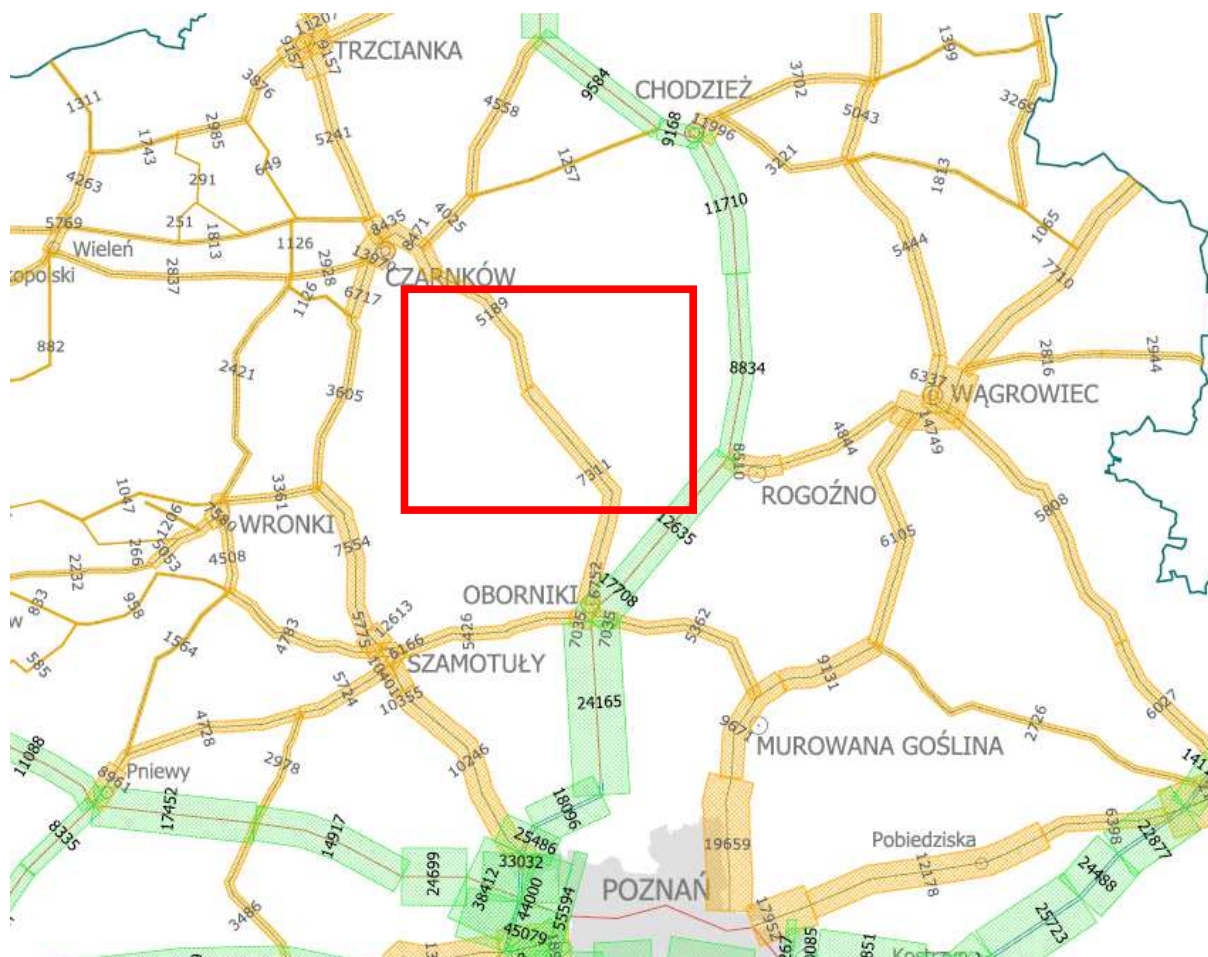
W 2020 roku Wielkopolski Zarząd Dróg Wojewódzkich przeprowadził generalny pomiar ruchu na drogach wojewódzkich województwa wielkopolskiego. Pomiar wykonano w oparciu o „Wytyczne pomiaru ruchu na drogach wojewódzkich w 2020 r.”, opracowane w 2019 r. na zlecenie Departamentu Dróg i Autostrad Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. Pomiar został przeprowadzony z użyciem wideorejestratorów, z wyłączeniem odcinków dróg wojewódzkich przebiegających w granicach miast na prawach powiatu. Rejestracji podlegały pojazdy silnikowe w podziale na 7 kategorii oraz rowery.

Transport ciężki (samochody ciężarowe z przyczepą lub bez) stanowi niewielki odsetek ogólnej liczby pojazdów poruszających się pod drogach wojewódzkich znajdujących się na terenie gminy Połajewo. Na obu badanych odcinkach stanowił ok. 8% ogólnej liczby zarejestrowanych pojazdów. W odniesieniu do poprzedniego badania (z roku 2015) zanotowano nieznaczny wzrost odsetka pojazdów ciężarowych o ok. 1 punkt procentowy. Ruch pojazdów ciężkich na terenie gminy Połajewo jest większy niż średnia wartość dla badanych dróg wojewódzkich w granicach całego województwa wielkopolskiego (w roku 2020 wynosił 4920 poj./doba). Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu w ciągu ostatnich 5 lat nie prowadził bezpośrednich pomiarów hałasu komunikacyjnego na terenie gminy Połajewo.

Tabela 4. Średni dobowy ruch roczny (SDRR) na drodze wojewódzkiej nr 178

Nr drogi / Nazwa odcinka	SDRR poj. silnik. ogółem	Rodzajowa struktura ruchu pojazdów silnikowych						
		motocykle	Sam. osob. mikrobus	Lekkie sam. ciężarowe (dostawcze)	Sam. ciężarowe		autobusy	Ciągniki rolnicze
					bez przyczepy	z przyczepą		
poj./doła	poj./doła	poj./doła	poj./doła	poj./doła	poj./doła	poj./doła	poj./doła	
178 Czarnków - Połajewo	5189	35	4143	556	87	313	19	30
178 Połajewo - Oborniki	7311	71	5967	650	188	382	25	30

Źródło: <https://www.wzdw.pl/drogi/pomiar-ruchu/719-generalny-pomiar-ruchu-2020>

Rysunek 3. Średni dobowy ruch roczny pojazdów silnikowych na drogach krajowych i wojewódzkich w 2020 roku

Źródło: <https://www.wzdw.pl/drogi/pomiar-ruchu/719-generalny-pomiar-ruchu-2020>

W celu oceny istniejącego stanu klimatu akustycznego terenów podlegających ochronie znajdujących się w pobliżu drogi wojewódzkiej nr 178 posłużono się metodą analogii środowiskowej. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, w 2020 r. przeprowadził badanie monitoringowe hałasu drogowego, m.in. w miejscowości Złotów, przy ulicach: Mickiewicza i Staszica (droga wojewódzka nr 188) oraz Kujańskiej, Chojnickiej i Jastrowskiej (droga wojewódzka nr 189). Złotów położony jest ok. 80 km od miejscowości Połajewo i zanotowano tam podobny ruch pojazdów silnikowych.

Stanowiska pomiarowe usytuowano na terenach podlegających ochronie akustycznej, najczęściej na ich granicy lub w odległościach odpowiadających położeniu linii zabudowy chronionej. Mikrofon był umieszczony na wysokości 4 m nad poziomem gruntu. Badania wykonano w porze dnia i nocy. Występujące przekroczenia są stosunkowo niewielkie i mogą nie występować w zależności od sezonu. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu w środowisku, określone są wymogami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 29 lipca 2007 r. W sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r., poz. 112), tj.:

- 65 dB w porze dziennej i 56 dB w porze nocnej dla zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej i zabudowy zagrodowej,
- 61 dB w dzień i 56 dB w nocy dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej i terenu domu opieki społecznej.

Tabela 5. Wyniki pomiarów w punktach oceny krótkookresowego poziomu hałasu w 2020 r.

Lokalizacja punktu	Równoważny poziom hałasu L _{Aeq} (dB)	Natężenie ruchu (poj./h)	
		ogółem	pojazdy ciężkie (%)
Złotów, ul. Staszica 12a, droga wojewódzka nr 188, w odległości 10 m od drogi, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	65,0 ¹⁾	433	10
jw. pora nocna	56,3 ²⁾	41	25,9
Złotów, ul. Kujańska 19, droga wojewódzka nr 189, w odległości 6 m od drogi, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	62,3 ¹⁾	241	10,2
jw. pora nocna	60,6 ¹⁾	147	10,2
Złotów, ul. Chojnicka 36, droga wojewódzka nr 188 w odległości 16 m od drogi, teren zabudowy mieszkaniowo usługowej	65,2 ²⁾	446	8,2
jw. pora nocna	58,6 ¹⁾	82	17,0
Złotów, ul. Jastrowska 53A, droga wojewódzka nr 189, w odległości 10 m od drogi, teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej	63,5 ¹⁾	256	8,2
jw. pora nocna	56,1 ²⁾	47	8,3
¹⁾ przekroczenie dopuszczalnej wartości poziomu hałasu			
²⁾ poziom hałasu na granicy wartości dopuszczalnej			

Źródło: Monitoring hałasów komunikacyjnych realizowany przez GIOŚ w 2020 r.

5.1.7. Szata roślinna, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczna

Szata roślinna

Szata roślinna jest integralnym składnikiem środowiska przyrodniczego, a zróżnicowanie jej stanowi wypadkową czynników siedliskowych jak podłoże geologiczne i warunki wilgotnościowe. Każdy ze sposobów użytkowania szaty roślinnej przez człowieka pociąga za sobą zestaw pewnych zabiegów zmieniających warunki siedliskowe. Zieleń urządzona to układ roślinności powstałej dzięki działalności człowieka z wykorzystaniem naturalnych ugrupowań roślinnych. Roślinność naturalna jest odbiciem cech siedliska oraz klimatu.

Obszary objęte opracowaniem są częściowo zabudowane. Zabudowie jednorodzinnej towarzyszy zieleń przydomowa w postaci urządzonych ogrodów i sadów. Zbiorowiska roślinne mają charakter typowo ozdobny, dominują tu trawniki i krzewy. Pozostałe obszary użytkowane są jako grunty rolne i łąki ze szczątkową roślinnością zielną występującą na miedzach. Na części z nich występuje zieleń nieurządzona w formie zadrzewień (głównie sosna) i zakrzaczeń.

W granicach opracowania nie zidentyfikowano gatunków chronionych.

Świat zwierzęcy

Zróżnicowanie typów siedlisk Gminy warunkuje występowanie zgrupowań fauny o określonych wymaganiach. Istotne dla fauny ekosystemy można podzielić na cztery grupy. Do najbardziej naturalnych należą ekosystemy leśne i jeziorne, natomiast silnie przekształcone są ekosystemy użytkowane rolniczo (pola, łąki) i obszary zabudowane.

Największa liczba gatunków ptaków zasiedla ekosystemy leśne, jako najbardziej złożone, oferujące największą liczbę mikrosiedlisk dogodnych do zakładania gniazd. Z ptaków na terenie Nadleśnictwa Krucz można spotkać m.in. następujące gatunki: bielik, bączek, bocian czarny i biały, kania czarna i ruda, żuraw, lerka czy gągoł.

Na terenie gminy Połajewo występują dwie strefy ochrony ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt: strefa kani rudej oraz strefa bielika. W odległości 2 km od granic gminy Połajewo, w gminie Oborniki znajduje się strefa ochrony bociana czarnego.

Do najcenniejszych gatunków ssaków występujących na terenie Gminy (głównie na terenach leśnych) należą: jeż zachodni, borowiec wielki, gacek brunatny, gacek szary, karlik malutki, karlik większy, ryjówka aksamitna, nocek duży, Nettera i rudy, podkowiec duży i wilk.

Najczęściej spotykanymi zwierzętami są sarny, jelenie, dziki, daniela i lisy. Oprócz nich występują, także rzadkie gatunki, takie jak: bóbr, wydra.

Do powszechnie występujących płazów i gadów należą: kumak nizinny, grzebiuszka ziemna, ropuchy szara i zielona, rzekotka drzewna, żaby, jaszczurki, padalec zwyczajny, zaskroniec zwyczajny, żmija zygzakowata. Płazy zamieszkują różnego rodzaju zbiorniki wodne i cieki oraz obszary bagienne. Należy zaznaczyć, że duże znaczenie dla tej grupy zwierząt mają także małe, śródpolne oczka wodne oraz bagienne lasy, źródłiska oraz wilgotne łąki, na których mogą żerować.

Ponieważ obszar objęty opracowaniem obejmuje niewielkie fragmenty gminy, które nie wyróżniają się na tle całości zwierzęta, które mogą występować na obszarze gminy będą również spotykane w granicach *Planu*.

Powiązania przyrodnicze z otoczeniem

Przez powiązania przyrodnicze należy rozumieć nie tylko obecność korytarzy migracyjnych elementów biotycznych przyrody, ale także istnienie innych struktur ekologicznych oraz rozległych przestrzeni otwartych pozwalających na utrzymanie lokalnej spójności ekologicznej. Nawet przestrzeń zurbanizowana może zostać włączona w funkcjonowanie systemu przyrodniczego. Dzieje się tak dzięki odpowiedniemu kształtowaniu zieleni towarzyszącej zabudowie np. przez wprowadzanie szpalerów drzew, czy pozostawieniu znacznego udziału zieleni przydomowej. Niebagatelną rolę w lokalnych powiązaniach ekologicznych odgrywają także formy ogrodzeń, gabaryty obiektów budowlanych, czy infrastruktura drogowa.

Przez południową część Gminy przebiega korytarz ekologiczny o randze międzynarodowej Puszcza Notecka – Puszcza Zielonka. Jest on związany przede wszystkim z rozległymi terenami leśnymi Puszczy Noteckiej. W skali ponadregionalnej stanowi on powiązania przyrodnicze m.in. z Drawieńskim Pakiem Narodowym i obszarami sieci Natura 2000: Ujście Warty, Ostoja Drawska i Jeziora Czaplineckie.

W skali lokalnej rolę korytarza ekologicznego spełnia rzeka Kończak z przyległymi łąkami, łącząca kompleks Puszczy Noteckiej z terenami leśnymi w rejonie Chodzieży, a za ich pośrednictwem także z Doliną Noteci.

Warunkiem prawidłowego funkcjonowania cennych elementów przyrodniczych jest utrzymanie ciągłości i walorów ekologicznych korytarzy i ciągów ekologicznych. Elementami destabilizującymi system ekologiczny w gminie są liniowe bariery ekologiczne pochodzenia antropogenicznego. Należą do nich przede wszystkim drogi gminne i powiatowe, które „przecinają” korytarz ekologiczny Puszczy Noteckiej.

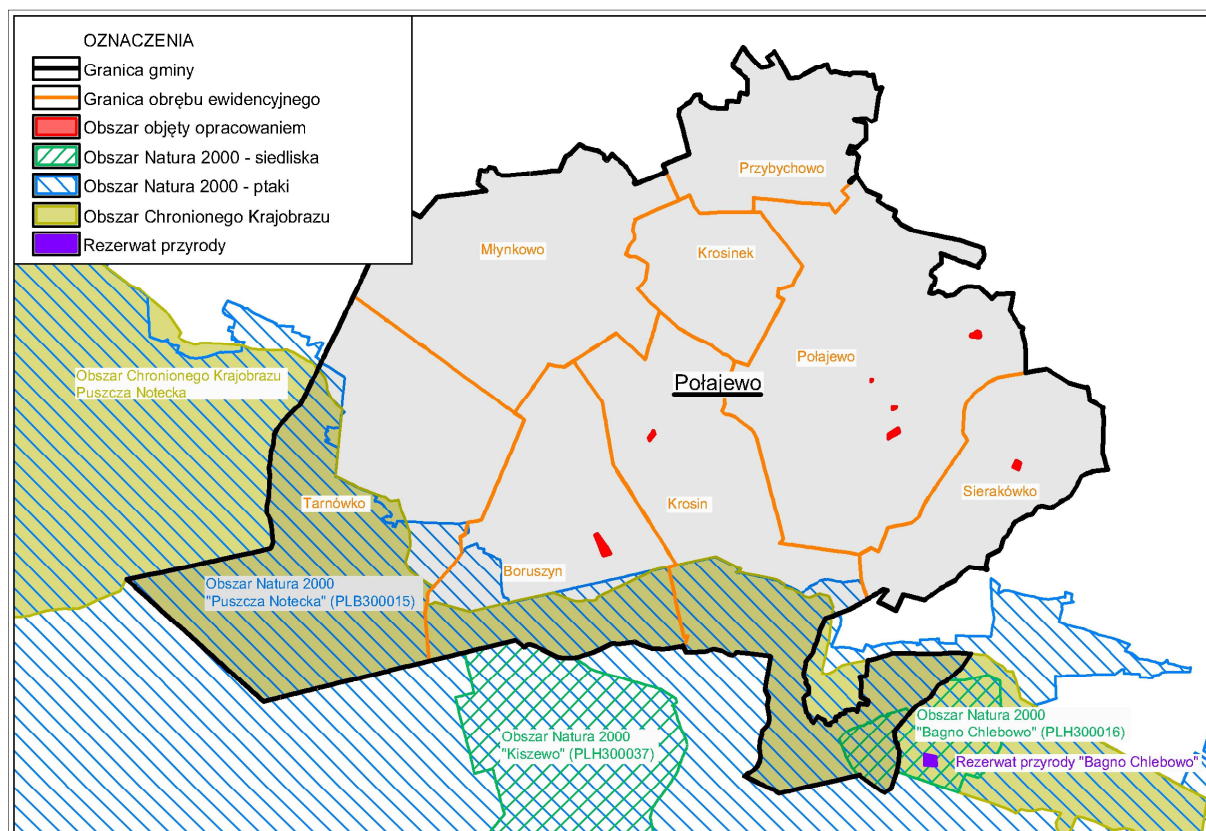
Rysunek 4. Lokalne i ponadlokalne powiązania przyrodnicze gminy Połajewo

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://mapa.korytarz.pl>

Formy ochrony przyrody na terenie gminy Połajewo:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Puszcza Notecka,
- Obszar Specjalnej Ochrony Ptaków „Puszcza Notecka” (PLB300015),
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk „Bagno Chlebowo” (PLH300016),
- pomniki przyrody.

Obszary objęte opracowaniem znajdują się poza granicami form ochrony przyrody.

Rysunek 5. Obszary przyrodnicze objęte ochroną na terenie gminy Połajewo

Źródło: opracowanie własne na podstawie <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

5.1.8. Krajobraz

Zasoby przyrodnicze oraz wartości krajobrazowe na analizowanym obszarze są dość wysokie i dobrze zachowane. Najcenniejsze zostały objęte ochroną w formie Obszaru Chronionego Krajobrazu Puszcza Notecka, Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Puszcza Notecka” i Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Bagno Chlebowo”.

Największym walorem przyrodniczo – krajobrazowym Gminy jest obecność dolin rzecznych, wzdłuż których ukształtowały się duże kompleksy użytków zielonych oraz zwarte kompleksy terenów leśnych. Należy również zwrócić uwagę na fakt, iż zabudowa na terenie poszczególnych miejscowości ma zwarty charakter, co również pozytywnie wpływa na krajobraz.

Krajobraz kulturowy jest reprezentowany przez przede wszystkim przez obszary i obiekty zabytkowe. Obiekty te podlegają ochronie na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Obszary objęte opracowaniem znajdują się w krajobrazie rolniczym, który podlega urbanizacji. W otoczeniu występują zarówno tereny rolne jak i rozproszona zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna i zagrodowa.

5.1.9. Zabytki i dobra materialne

W granicach opracowania występuje stanowisko archeologiczne nr 33, obszar AZP 45-25/33, ślad osadnictwa z epoki kamienia, osada ludności kultury pucharów lejkowatych, ślad osadnictwa ludności kultury łużyckiej / pomorskiej, osada z okresu nowożytnego (dz. 500/1, obręb Boruszyn), które obejmuje się ochroną konserwatorską, w ramach obowiązujących przepisów z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami.

W granicach *Planu* nie występują: obiekty wpisane do rejestru zabytków, krajobrazy kulturowe, dobra kultury współczesnej.

5.1.10. Obecne użytkowanie terenu

Zabudowa na terenie Gminy ma zwarty charakter i występuje przede wszystkim w centrach poszczególnych miejscowości. Tereny leśne dominują w południowej części Gminy. Ich największe kompleksy znajdują się w Boruszynie, Krosinie oraz Tarnówku. Łąki i pastwiska zlokalizowane są głównie w południowej i centralnej części Gminy, w sąsiedztwie doliny rzeki Kończak.

Infrastruktura techniczna na terenie gminy Połajewo jest dość dobrze rozwinięta. Według danych z Banku Danych Lokalnych GUS w 2020 r. ze zbiorowego zaopatrzenia w wodę korzystało ok. 99% mieszkańców Gminy, z kolei dostęp do sieci kanalizacyjnej posiadało ok. 42% mieszkańców. Zarówno sieć wodociągowa, jak i kanalizacyjna była w ostatnich latach rozbudowywana. Brak jest natomiast zbiorczej sieci ciepłowniczej i gazowej.

Istniejąca sieć elektroenergetyczna pokrywa obecne zapotrzebowanie na energię elektryczną.

Na całym obszarze Gminy obowiązują miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego i nie ma konieczności wydawania decyzji o warunkach zabudowy. Tym samym procesy rozwoju zabudowy są dość dobrze kontrolowane.

Tereny objęte opracowaniem są obecnie w większości użytkowane rolniczo. Na części z nich występuje zabudowa jednorodzinna.

5.2. Potencjalne zmiany istniejącego stanu środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

Plan miejscowy, jako narzędzie racjonalnego gospodarowania przestrzenią służy ochronie środowiska przy jednoczesnym zapewnieniu rozwoju inwestycyjnego terenów oraz zabezpieczeniu interesów publicznych. Zmiana *Planu* służy lepszemu zagospodarowaniu terenu i dostosowaniu go do potrzeb inwestycyjnych właścicieli. W przypadku niezrealizowania postulatów projektowanego dokumentu nie wystąpią zmiany aktualnego sposobu użytkowania. Tereny objęte *Planem* pozostaną w dotychczasowym przeznaczeniu.

Dalsze użytkowanie rolnicze może powodować zmiany w środowisku na skutek m.in.: niewłaściwego składowania obornika i gnojowicy w gospodarstwach rolnych, spływu

powierzchniowego z użytków rolnych, spowodowanego niewłaściwym stosowaniem nawozów sztucznych i organicznych oraz środków ochrony roślin.

6. STAN ŚRODOWISKA NA OBSZARACH OBJĘTYCH PRZEWIDYWANYM ZNACZĄCYM ODDZIAŁYWANIEM

Położenie analizowanych terenów według opracowań ekofizjograficznych i na podstawie obserwacji terowych, stwierdzono, o względnie dobrej jakości komponentów środowiska oraz środowiska jako całości. Pod względem przyrodniczym analizowane obszary nie będą wpływały negatywnie w sposób szczególny na obszary sąsiednie.

Przy zachowaniu wszystkich ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie oraz uwarunkowań wynikających z obowiązującego prawa nie powinny wystąpić znaczące oddziaływania, rozumiane jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz ich integralności.

Potencjalne obciążenie środowiska spowodowane działalnością gospodarczą, która może być realizowana na terenie gminy w przyszłości musi być ograniczone do minimum poprzez przestrzeganie zasad określonych w przepisach szczegółowych i opracowaniach planistycznych oraz procedur przewidzianych do stosowania w procesie przygotowania inwestycji do realizacji.

Szczegółowy opis i wpływ ustaleń projektowanego dokumentu na poszczególne elementy środowiska został zaprezentowany w rozdziale 9. Przewidywane oddziaływania.

7. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE NA PODSTAWIE USTAWY Z DNIA 16 KWIEŃNIA 2004 R. O OCHRONIE PRZYRODY

Problemami ochrony środowiska istotnymi z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu są procesy degradacji środowiska wynikające z działalności człowieka, wśród których wyróżnić można poniższe zagrożenia:

- zanieczyszczanie gleb związkami chemicznymi, w tym metalami ciężkimi w terenach zabudowanych, wzdłuż dróg oraz w obszarach intensywnie użytkowanych rolniczo,
- zanieczyszczenia gleb wodami deszczowymi z koron dróg,
- zwiększanie się liczby emitorów niskich w wyniku rozwoju budownictwa mieszkaniowego i transportu drogowego,
- przestarzałe i mało wydajne systemy grzewcze, oparte głównie na spalaniu węgla,
- niedostateczna termoizolacja budynków,
- niepełne objęcie zbiorowymi systemami odprowadzania i oczyszczania ścieków,
- spływ wód zawierających ropopochodne i metale ciężkie z dróg do rowów przydrożnych i infiltracja w głąb,
- infiltracja w głąb i spływ do wód powierzchniowych soli używanej do zwalczania zimowej śliskości jezdni.

8. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Podstawowym celem ochrony środowiska, ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, które zostały uwzględnione podczas opracowywania dokumentu jest ochrona zasobów środowiska (wód, powietrza, powierzchni ziemi, zwierząt i roślin). Aby ochrona zasobów środowiska mogła być prawidłowo realizowana, równoległe do procedury planistycznej przeprowadzono procedurę strategicznej oceny oddziaływania na środowisko elementem, której jest niniejsza *Prognoza*.

Analizowany *Plan* uwzględnia cele, wytyczne i ustalenia opracowań strategicznych i planistycznych, które zostały sporządzone na poziomie nie tylko lokalnym, ale również wojewódzkim, krajowym i wspólnotowym. Odpowiada on podstawowym zaleceniom polityki ekologicznej państwa, której cele i priorytety zharmonizowane są z wymaganiami Unii Europejskiej, dlatego też oceniając uwzględnienie przez projektowany dokument celów oraz sposobów ochrony środowiska w odniesieniu do prawa krajowego zostanie spełniony warunek oceny w odniesieniu do szczebla międzynarodowego, którego dokumenty ze swojej istoty są bardzo ogólne oraz do prawa wspólnotowego, które znalazło swoje odpowiedniki w prawie polskim.

Działania w obszarze ochrony środowiska wpisują się w priorytety w skali Unii Europejskiej i cele 8. Wspólnotowego programu działań w zakresie środowiska naturalnego. Do najważniejszych wyzwań w dziedzinie ochrony środowiska na szczeblu wspólnotowym należą działania na rzecz zapewnienia realizacji zasady zrównoważonego rozwoju. Jest to taki rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje proces integrowania działań politycznych, gospodarczych i społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych, w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności lub obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń. Przestrzeganie zasady zrównoważonego rozwoju było priorytetem podczas prac nad projektem *Planu*.

Przy sporządzaniu *Planu* uwzględniono następujące cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, w szczególności dotyczące:

- utrzymania procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów, różnorodności biologicznej, ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów wraz z ich siedliskami oraz utrzymania i przywracania do właściwego stanu siedlisk przyrodniczych zgodnie z Ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., Programem Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko – Trzcianeckiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024, oraz Dyrektywą 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko, Krajową strategią ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań, która jest przełożeniem Konwencji o różnorodności biologicznej z 1992 r. z Rio de Janeiro, Dyrektywą Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikich zwierząt i roślin czy Dyrektywa Rady 2009/147/EW w sprawie ochrony dzikich ptaków oraz ochrony gatunków wędrownych zgodnie z Konwencją o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt – Bonn 1979 r.;
- ochrony krajobrazu – zgodnie z Europejską Konwencją Krajobrazową – Florencja 2000;

- ochrony korytarzy ekologicznych zachowania i kształtowania ich drożności ekologiczno-przestrzennej zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego i Ustawą o ochronie przyrody z 16 kwietnia 2004 r.;
- ochrony powierzchni ziemi, racjonalnego gospodarowania i zachowania wartości przyrodniczych określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. i Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze, Dyrektywą w sprawie ziemnych składowisk odpadów 99/31/WE;
- utrzymanie norm odnośnie jakości gleb określonych w przepisach szczegółowych, tj.: Ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych i Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi;
- ochrony wód powierzchniowych i podziemnych określonych w przepisach szczegółowych, tj.: Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko - Trzcianeckiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024, Ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków i Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych (2003), Dyrektywa 2008/1/EC w sprawie zintegrowanego zapobiegania i ograniczania zanieczyszczeń, Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającą ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej, Dyrektywa azotanowa 91/676/EWG, Dyrektywa powodziowa 2007/60/WE;
- ochrony powietrza określonych w przepisach szczegółowych, tj.: Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko - Trzcianeckiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024, Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Konwencja Wiedeńska o ochronie warstwy ozonowej, sporządzonym w Wiedniu 22 marca 1985 r., Dyrektywa 2008/1/EU w sprawie jakości powietrza, Protokół Montrealski w sprawie substancji zubożających warstwę ozonową, sporządzony w Montrealu 16 września 1987 r. wraz z poprawkami londyńskimi i poprawkami kopenhaskimi, Konwencja w sprawie zmian klimatu wraz z protokołem sporządzonym w Kyoto w dniach 1-10 grudnia 1997 r., zobowiązującą państwa do redukcji emisji tzw. gazów cieplarnianych, Dyrektywa 96/62/EU z dnia 27 września 1996 r.;
- utrzymanie norm odnośnie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku, określonych w przepisach szczegółowych, tj.: ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. oraz Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku i Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko - Trzcianeckiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024;
- prawidłowej gospodarki odpadami określonej w przepisach szczegółowych, tj.: Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, Ustawa z dnia 10 lipca 2008 r. o odpadach wydobywczych, Dyrektywa w sprawie ziemnych składowisk odpadów 99/31/WE, Dyrektywą Rady 1999/31/WE z dnia 26 kwietnia 1999 r. w sprawie składowania odpadów;
- zachowania proporcji pomiędzy terenami zainwestowanymi i biologicznie czynnymi zgodnie z Ustawą z dnia 13 kwietnia 2007 r. o zapobieganiu szkodom w środowisku i ich naprawie, Dyrektywą 85/337/EWG w sprawie oceny wpływu wywieranego przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko i Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Wielkopolskiego;

- braku oddziaływań transgranicznych – zgodnie z Konwencją w sprawie transgranicznego przemieszczania zanieczyszczeń na dalekie odległości, sporządzoną w Genewie 13 listopada 1979 r., Protokołem do Konwencji z 1979 r., dotyczącą długofalowego finansowania wspólnego programu monitoringu i oceny zanieczyszczeń powietrza na dalekie odległości w Europie (EMEP), sporządzony w Genewie 28 września 1984 r., Protokołem do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, w sprawie zmniejszania emisji tlenków azotu lub ich transgranicznych strumieni, sporządzony w Sofii 31 października 1988 r. (tzw. „protokół azotowy”), Protokołem do Konwencji z 1979 r. w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości, w sprawie dalszego ograniczenia emisji siarki, sporządzony 14 czerwca 1994 r. w Oslo, Konwencję o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym, Espoo 1991 r.

Wymienione wyżej cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, uwzględniono w analizowany *Planie* poprzez ustalenie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz zasad kształtowania krajobrazu w zakresie, których *Plan* ustala:

1. *Nakaz zachowania standardów jakości środowiska w granicach obszarów objętych planem zgodnie z przepisami odrębnymi.*
2. *Nakaz prowadzenia wszelkich inwestycji w granicach obszarów położonych w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 139 „Dolina Kopalna Margonin-Smogulec” w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód podziemnych i nakaz przestrzegania zasad zagospodarowania określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony wód podziemnych.*
3. *Zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi w granicach obszarów objętych planem.*
4. *Zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii zgodnie z przepisami odrębnymi w granicach obszarów objętych planem.*
5. *Zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w granicach obszarów objętych planem.*
6. *Zakaz, o którym mowa w ust. 5 nie dotyczy terenów oznaczonych w planie symbolem 1U-P, 1U i 2U.*
7. *Dopuszczenie lokalizacji zbiorników retencyjnych dla wód opadowych i roztopowych w granicach obszarów objętych planem.*
8. *Budynki z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinny być wznoszone poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości takich jak: hałas, drgania, wibracje czy zanieczyszczenie powietrza, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwości bądź zwiększających odporność budynku na te zagrożenia i uciążliwości.*
9. *Dopuszczalne poziomy hałasu:*
 - 1) *dla terenów oznaczonych symbolem: 1MN - jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;*

- 2) dla terenów oznaczonych symbolami: 1MN-U, 2MN-U - jak dla terenów mieszkaniowo - usługowych;
- 3) dla pozostałych terenów: nie ustala się.

9. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska, w tym może powodować uciążliwości rozumiane jako wszelkie zjawiska wpływające ujemnie (negatywnie) na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia ludzi. Ten dyskomfort, niedogodności czy dysfunkcje środowiska są najczęściej wynikiem przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów, charakteryzujących stan środowiska. Należy podkreślić, iż żadna inwestycja nie może być oddana do użytkowania, jeśli nie spełnia standardów jakości środowiska z poszczególnego rodzaju emisji.

Kryteria wykorzystane do identyfikacji znaczących oddziaływań na środowisko:

- cechy projektowanych w dokumencie funkcji terenu i potencjalnego ich oddziaływania (rozmiar, zakres, intensywność, kumulacja z innymi przedsięwzięciami, potencjalne korzystanie z zasobów naturalnych, wprowadzania zanieczyszczeń i powodowanie zagrożeń, transgraniczny charakter oddziaływania, czas trwania, częstotliwość i odwracalność oddziaływania);
- lokalizacja terenów wyznaczonych pod pełnienie poszczególnych funkcji (dotychczasowe przeznaczenie gruntów, obfitość, jakość i zdolność do odtwarzania zasobów naturalnych na danym obszarze, absorpcja cennego środowiska).

Przeznaczenie terenów pod planowane rodzaje zagospodarowania będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska, ale **pomimo bezpośredniego i stałego charakteru niektórych oddziaływań przy zastosowaniu nowoczesnych rozwiązań technicznych, przekroczenie standardów jakości środowiska określonych prawem jest mało prawdopodobne i nie będzie to znacząco negatywne oddziaływanie na środowisko gminy.** Poniższa analiza, mimo narzuconego podstawą prawną tytułu rozdziału dotyczy wszystkich innych (a nie jedynie znaczących) oddziaływań (ze względu na ich rodzaj i czasoprzestrzeń). Przedstawione w *Prognozie* informacje są aktualne w odniesieniu do obowiązujących w tej materii aktów prawnych.

W tabeli poniżej przedstawiono zbiorcze zestawienie oddziaływań poszczególnych funkcji:

- **(+)** – **pozytywne** – zauważalne pozytywne oddziaływanie, nie powodujące ilościowo istotnych zmian w środowisku;
- **(o)** – **neutralne** – całkowity brak wpływu lub wpływ nieznaczący - oddziaływanie nie powodujące odczuwalnych (mierzalnych) skutków w środowisku;
- **(-)** – **negatywne** – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz nie powodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do ograniczenia;
- **B** – oddziaływanie bezpośrednie;
- **P** – oddziaływanie pośrednie;
- **W** – oddziaływanie wtórne;
- **SK** – oddziaływanie skumulowane;
- **K** – oddziaływanie krótkoterminowe;

- **Ś** – oddziaływanie średnioterminowe;
- **D** – oddziaływanie długoterminowe;
- **S** – oddziaływanie stałe;
- **C** – oddziaływanie chwilowe;
- **L** – oddziaływanie lokalne;
- **R** – oddziaływanie ponadlokalne ('regionalne').

Przeznaczenie terenów określone w analizowanym Planie nie spowoduje oddziaływań znacząco negatywnych ani znacząco pozytywnych.

W Planie wyodrębnione zostały funkcje terenów, które ze względu na zbliżony sposób zagospodarowania zostały pogrupowane i dla tych grup określono charakter oddziaływania:

- 1. Tereny mieszkaniowe**, do których należą:
 - teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczony symbolem: 1MN,
 - tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług, oznaczone symbolami: 1MN-U, 2MN-U.
- 2. Tereny usługowe i produkcyjne**, do których należą:
 - tereny usług, oznaczone symbolami: 1U, 2U,
 - teren usług sportu i rekreacji, oznaczony symbolem: 1US,
 - teren usług lub produkcji, oznaczony symbolem: 1U-P.
- 3. Teren infrastruktury komunikacyjnej** – teren drogi dojazdowej, oznaczony symbolem: 1KDD.

Tabela 6. Przewidywane oddziaływania

Oddziaływanie na:	Przeznaczenie terenów		
	tereny mieszkaniowe	tereny usługowe i produkcyjne	teren infrastruktury komunikacyjnej
cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000	o	o	o
rośliny zwierzęta różnorodność biologiczną	- B, D, S, C, L	- B, D, S, C, L	- B, D, S, C, L
życie i zdrowie ludzi	+/- B, D, S, L	+/- B, D, S, L	+/- B, D, S, C, L
wody	+/- B, D, S, L	+/- B, D, S, L	+/- B, D, S, L
powietrze klimat	+/- B, D, K, S, L	+/- B, D, K, S, L	+/- B, D, K, S, C, L
powierzchnię ziemi gleby zasoby naturalne	- B, D, C, L	- B, D, C, L	- B, D, C, L
krajobraz	+ B, D, S, L	+ B, D, S, L	- B, D, S, L
zabytki dobra materialne	+ B, D, S, L	+ B, D, S, L	+ B, D, S, L

9.1. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tych obszarów

Projektowane zmiany zagospodarowania przestrzennego będą polegać na poszerzeniu zasięgu terenów budowlanych w kierunkach, które mają ekofizjograficzne uzasadnienie. Zmiany te nie powinny znacząco wpływać na stan warunków przyrodniczych, oraz na najwartyściowsze elementy przyrodnicze i zachowanie bioróżnorodność środowiska. Planowana działalność gospodarcza powinna być ograniczona do takiej, która w znaczący sposób nie wpływałyby na stan środowiska. W przypadku przedsięwzięć, które mogą oddziaływać na środowisko przed rozpoczęciem prac należy wykonać raport o oddziaływaniu na środowisko, który ostatecznie rozstrzygnie o możliwości jego realizacji.

Nowe inwestycje, jak każde realizacje budowlane, zarówno na etapie prac budowlanych, jak i eksploatacji, powodować będą pewne oddziaływania na komponenty środowiska przyrodniczego. Dotyczy to zwłaszcza emisji gazów, pyłów i hałasu w związku z pracą maszyn i urządzeń budowlanych, a w późniejszym okresie funkcjonowaniem nowej zabudowy i obsługujących ich terenów komunikacyjnych. Ważną rolę w ograniczaniu negatywnych oddziaływań nowych inwestycji budowlanych będą miały odpowiednie rozwiązania zapisane w planach miejscowych, dotyczące parametrów zabudowy, w tym głównie odpowiednio wysokiego udziału powierzchni biologicznie czynnej, gospodarki wodno – ściekowej, gospodarki odpadami oraz systemów grzewczych stosowanych w nowych budynkach.

Tereny przewidziane w projekcie pod zabudowę, związane z nimi elementy sieci komunikacyjnej i technicznej nie będą w sposób znacząco negatywnie oddziaływać na cel

ochrony oraz integralność i spójność sieci Natura 2000, gdyż znajdują się poza nimi. Dotychczasowe bliskie sąsiedztwo tych funkcji z obszarami chronionymi nie wpłynęło na nie negatywnie. Oddziaływanie będzie neutralne. Obszary objęte opracowaniem znajdują się również poza granicami Obszaru Chronionego Krajobrazu „Puszcza Notecka”.

Funkcje wyznaczone w analizowanym Planie nie będą znacząco negatywnie oddziaływać na cele ochrony obszarów Natura 2000, w tym w szczególności:

- 1) nie pogorszą stanu siedlisk przyrodniczych lub siedlisk gatunków roślin i zwierząt, dla których ochrony wyznaczono obszar Natura 2000,**
- 2) nie wpłyną negatywnie na gatunki, dla których ochrony został wyznaczony obszar Natura 2000,**
- 3) nie pogorszą integralność obszaru Natura 2000 lub jego powiązania z innymi obszarami.**

W związku z powyższym nie zachodzi konieczność wykonania kompensacji przyrodniczej niezbędnej do zapewnienia spójności i właściwego funkcjonowania sieci obszarów Natura 2000.

9.2. Oddziaływanie na roślinny, zwierzęta i różnorodność biologiczną

Wprowadzenie nowych terenów zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej oraz infrastruktury komunikacyjnej wiąże się ze zmniejszeniem powierzchni dotychczas niezabudowanych. Nadal jednak zdecydowaną większość powierzchni gminy stanowią tereny otwarte. Zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej a co za tym idzie zmniejszeniem powierzchni siedlisk oraz przestrzeni życiowej zwierząt w skali gminy będzie obejmowało niewielkie obszary. Wygradzanie działek budowlanych może ograniczyć możliwość migracji zwłaszcza dla większych ssaków. Realizacja zagospodarowania w planowany sposób będzie miała nie wielki wpływ na obecny stan flory i fauny. Utrata niewielkiej powierzchni biologicznie czynnej nie stanowi zagrożenia dla zasobów przyrodniczych Gminy, ponieważ dotyczy terenów znajdujących się obok istniejącej zabudowy. Oddziaływanie będzie bezpośrednie, długoterminowe, stałe i w niewielkim stopniu negatywne.

Na terenach budowlanych określono zasady zagospodarowania terenu, m. in. intensywność i zasięg nowych inwestycji budowlanych, zasady ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego, zasady rozbudowy infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, wskaźnik powierzchni biologicznie czynnej.

Na terenie oznaczonym symbolem 1U-P dopuszcza się lokalizację wolnostojących urządzeń fotowoltaicznych o mocy zainstalowanej nie większej niż 500 kW oraz urządzeń fotowoltaicznych innych niż wolnostojące, zgodnie z przepisami odrębnymi. Cały teren 1U-P ma powierzchnię ok. 1,58 ha. Biorąc pod uwagę, że jest to jedynie przeznaczenie dopuszczalne, które będzie towarzyszyć przeznaczeniu podstawowemu nie przewiduje się aby mogło zająć całą powierzchnię terenu. Ponadto niezależnie od ostatecznego sposobu zagospodarowania terenu obszar ten nie będzie już pełnił funkcji siedliska lub żerowiska dla zwierząt, ponieważ przekształcenie terenu spowoduje likwidację występującej tam szaty roślinnej.

Potencjalnym negatywnym oddziaływaniem na zwierzęta może być tzw. efekt „tafli wody”. Polega on na odbijaniu promieni słonecznych od powierzchni ogniw fotowoltaicznych, tworząc tym samym iluzję zbiornika wodnego, na którym ptactwo mogłoby lądować. Rozwiązaniem minimalizującym to zjawisko jest zastosowanie ogniw z powłokami antyrefleksyjnymi, które ograniczą odbijanie światła.

Na obszarach objętych opracowaniem występują zadrzewienia. Istotne jest aby podczas prac inwestycyjnych zwrócić szczególną uwagę na ich ochronę. Najgroźniejszymi dla życia

drzew są czynniki, które negatywnie wpływają na rozwój ich korzeni. Nie wolno dopuścić aby wokół drzew sąsiadujących z planowaną inwestycją doszło do zmiany poziomu gruntu ani zagęszczenia gleby, wskutek składowania materiałów budowlanych pod drzewami. Należy również pamiętać aby zabezpieczyć drzewa przed zmianą właściwości chemicznych gleby przez zanieczyszczenie wodą używaną na budowie np. z wapnem i cementem. Podczas prac inwestycyjnych sąsiadujących z drzewami należy pamiętać o zastosowaniu rozwiązań zapewniających ochronę drzew i gleby, tj. zastosowanie ogrodzenia tymczasowego strefy ochrony drzew (SOD) - wyznaczonej przez inspektora nadzoru dendrologicznego, zastosowanie murków oporowych na granicy SOD w celu zachowania oryginalnego poziomu gruntu, zabezpieczenie konarów i pni (nie należy wycinać całych konarów, ogławiać ani podkrzesywać koron drzew). W przypadku konieczności pozostawienia otwartej ściany wykopu w SOD, na czas robót budowlanych, konieczne jest zamontowanie ekranu korzeniowego w celu ochrony przed przesuszeniem i przemarznięciem korzeni żywicielskich. Należy pamiętać, że ochrona systemu korzeniowego jest konieczna dla przyszłego stanu zdrowia, wzrostu i bezpieczeństwa drzew. (Suchocka M., 2016, Organizacja prac budowlanych na terenach zadrzewionych, Warszawa).

Inwestor zobowiązany jest do przestrzegania art. 75 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, tj. uwzględnienia ochrony środowiska w trakcie prac budowlanych. Zapisy ustawy Prawo ochrony środowiska zobowiązują inwestora do oszczędnego korzystania z terenu w trakcie przygotowywania i realizacji inwestycji oraz ochrony gleby, zieleni, naturalnego ukształtowania terenu i stosunków wodnych. Zgodnie z art. 75 ust. 2 ww. ustawy wykorzystywanie i przekształcanie elementów przyrodniczych przy prowadzeniu prac budowlanych dopuszcza się wyłącznie w takim zakresie, w jakim jest to konieczne w związku z realizacją inwestycji.

W granicach obszarów objętych opracowaniem nie stwierdzono występowania gatunków roślin i zwierząt objętych ochroną.

9.3. Oddziaływanie na życie i zdrowie ludzi

Podstawowe funkcje wyznaczone w Planie dotyczą rozwoju przestrzennego gminy polegającego na zwiększeniu powierzchni obszarów mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych. Zmiany następują w wyniku realizacji złożonych przez osoby zainteresowane wniosków. Plan wyznacza przeznaczenie terenów oraz zasady ich zagospodarowania, wprowadza również strefy ograniczonego zagospodarowania, które chronią ludzi przed nadmiernym negatywnym oddziaływaniem. Ustalenia *Planu* realizują wnioski osób zainteresowanych (mieszkańców, inwestorów, samorządu) i w ten sposób zaspokajane są potrzeb ludzi. Będzie to oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i stałe.

W celu ograniczenia potencjalnych oddziaływań na życie i zdrowie ludzi zapisy *Planu* (§ 7) ustalają:

- nakaz zachowania standardów jakości środowiska w granicach obszarów objętych planem zgodnie z przepisami odrębnymi,
- zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii zgodnie z przepisami odrębnymi w granicach obszarów objętych planem,
- zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w granicach obszarów objętych planem (nie dotyczy terenów oznaczonych w planie symbolem 1U-P, 1U i 2U),

- budynki z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinny być wznoszone poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości takich jak: hałas, drgania, wibracje czy zanieczyszczenie powietrza, przy czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwość bądź zwiększających odporność budynku na te zagrożenia i uciążliwości.

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska określa, że przez standard jakości środowiska rozumie się poziomy dopuszczalne substancji lub energii oraz pułap stężenia ekspozycji, które muszą być osiągnięte w określonym czasie przez środowisko jako całość lub jego poszczególne elementy przyrodnicze (art. 3 pkt 34). Jednocześnie w art. 76. ust. 1 i 2 znajdują się zapisy, które mówią, że nowo zbudowany lub przebudowany obiekt budowlany, zespół obiektów lub instalacja nie mogą być oddane do użytkowania, jeżeli nie spełniają wymagań ochrony środowiska, którymi są:

- 1) wykonanie wymaganych przepisami lub określonych w decyzjach administracyjnych środków technicznych chroniących środowisko;
- 2) zastosowanie odpowiednich rozwiązań technologicznych, wynikających z ustaw lub decyzji;
- 3) uzyskanie wymaganych decyzji określających zakres i warunki korzystania ze środowiska.

Przestrzeganie przepisów prawa gwarantuje, że emisja hałasu i substancji do powietrza pochodzących z terenów zabudowy usługowej oraz terenów zabudowy produkcyjnej i usługowej nie spowoduje znaczącego oddziaływania na życie i zdrowie ludzi.

Projekt zakłada rozbudowę sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, dzięki czemu poprawi się jakość wód ujmowanych do celów spożywczych. Będzie to oddziaływanie pozytywne, bezpośrednie, długoterminowe i stałe.

Dzięki modernizacji istniejących i budowie nowych dróg wzrośnie bezpieczeństwo i komfort podróżowania oraz zwiększy się dostępność komunikacyjna obszaru. Jednocześnie wraz ze wzrostem ruchu drogowego nastąpi wzrost natężenia hałasu i zanieczyszczenie powietrza, zwłaszcza w bezpośrednim sąsiedztwie dróg tranzytowych. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, chwilowy, pozytywny i negatywny.

Należy podkreślić, iż przestrzeganie ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie oraz przepisów prawa pozwoli na ograniczenie lub całkowite wyeliminowanie negatywnych oddziaływań.

W projekcie wyznaczono pasy technologiczne linii elektroenergetycznych średniego napięcia, w których zakazuje się lokalizacji zabudowy. Zakaz ten przestaje obowiązywać po skablowaniu lub likwidacji linii elektroenergetycznej. Według definicji zawartej w *Planie* pas technologiczny linii elektroenergetycznej jest to obszar, na którym dopuszcza się prowadzenie prac związanych z przebudową, modernizacją i eksploatacją linii elektroenergetycznej, w granicach, którego zamyka się ponadnormatywne oddziaływanie tej linii w zakresie emisji pola elektromagnetycznego. Ograniczenia wynikające z przebiegu sieci infrastruktury technicznej przez teren planu nie są duże i nie wpłyną negatywnie na realizację inwestycji i środowisko przyrodnicze. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, negatywny. W przypadku budowy nowych napowietrznych linii elektroenergetycznych obowiązywać będą pasy technologiczne na warunkach takich samych jak w przypadku istniejących linii. Zgodnie z powszechnie obowiązującymi przepisami prawa ich oddziaływanie nie może przekraczać dopuszczalnych norm.

W granicach opracowania występują napowietrzne linie elektroenergetyczne średniego napięcia, dla których wyznaczone zostały pasy technologiczne, w których zakazuje się zabudowy.

W Planie dopuszczona została możliwość realizacji sieci gazowych, dla których mogą zostać wyznaczone strefy kontrolne z zakazem zabudowy, które regulowane są przez zapisy Rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 26 kwietnia 2013 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać sieci gazowe i ich usytuowanie (Dz. U. 2013 poz. 640).

9.4. Oddziaływanie na wody

Realizacja ustaleń *Planu* w zakresie rozwoju terenów mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych spowoduje wzrost zapotrzebowania na wodę. Tym samym powstaną również nowe źródła ścieków bytowych i przemysłowych, które będą musiały zostać w odpowiedni sposób oczyszczone i odprowadzone. W przypadku podmiotów gospodarczych prowadzących działalność na terenach usługowo – produkcyjnych odprowadzanie ścieków do gruntu lub do wód, a także odprowadzanie ewentualnych ścieków przemysłowych do kanalizacji, może wymagać uzyskania przed budową pozwolenia wodnoprawnego na podstawie ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne. Będzie to oddziaływanie negatywne, bezpośrednie, długoterminowe i stałe.

W zakresie ochrony wód projekcie wprowadza następujące ustalenia:

1. *Nakaz zachowania standardów jakości środowiska w granicach obszarów objętych planem zgodnie z przepisami odrębnymi.*
2. *Nakaz prowadzenia wszelkich inwestycji w granicach obszarów położonych w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 139 „Dolina Kopalna Margonin-Smogulec” w sposób zapobiegający zanieczyszczeniu wód podziemnych i nakaz przestrzegania zasad zagospodarowania określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony wód podziemnych.*
3. *Zakaz wprowadzania nieoczyszczonych ścieków do wód powierzchniowych i do ziemi w granicach obszarów objętych planem.*
4. *Zakaz lokalizacji zakładów stwarzających zagrożenie dla życia lub zdrowia ludzi, a w szczególności zagrożenie wystąpienia poważnych awarii zgodnie z przepisami odrębnymi w granicach obszarów objętych planem.*
5. *Zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko lub potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska, z wyjątkiem inwestycji celu publicznego, infrastruktury technicznej i komunikacyjnej w granicach obszarów objętych planem.*
6. *Zakaz o którym mowa w ust. 5 nie dotyczy terenów oznaczonych w planie symbolem 1U-P, 1U i 2U.*
7. *Ustala się następujące zasady zaopatrzenia w wodę:*
 - 1) *za pośrednictwem sieci wodociągowej w stopniu wystarczającym dla obsługi funkcji budynku i sposobu zagospodarowania działki;*
 - 2) *do czasu realizacji sieci wodociągowej dopuszcza się wykorzystanie studni indywidualnych jako podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę dla zabudowy położonej poza zasięgiem sieci wodociągowej.*
8. *Ustala się następujące zasady odprowadzania ścieków bytowych i przemysłowych oraz wód opadowych i roztopowych:*
 - 1) *ustala się, aby docelowo wszystkie budynki posiadały przyłącze kanalizacyjne umożliwiające odprowadzenie ścieków bytowych w stopniu wystarczającym dla*

obsługi funkcji budynku i sposobu zagospodarowania działki do oczyszczalni ścieków położonej poza obszarem planu;

- 2) do czasu podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków bytowych do zbiorników bezodpływowych i wywóz ich zawartości do oczyszczalni ścieków położonej poza obszarem planu;*
- 3) w przypadku braku warunków przyłączenia do sieci kanalizacyjnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków bytowych do przydomowych oczyszczalni ścieków, z uwzględnieniem przepisów odrębnych;*
- 4) ustala się odprowadzanie ścieków przemysłowych do urządzeń kanalizacyjnych obiektu, w którym są produkowane lub do zbiorczej sieci kanalizacyjnej na zasadach określonych w przepisach odrębnych;*
- 5) ustala się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych na własny teren nieutwardzony w granicach poszczególnych działek budowlanych poprzez wykorzystanie naturalnej retencji, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych, z zachowaniem przepisów odrębnych dotyczących wprowadzania ścieków do środowiska, w tym ochrony terenów sąsiednich i dróg przed zalewaniem oraz ochrony gleby, powierzchni ziemi, wód podziemnych i powierzchniowych przed zanieczyszczeniem;*
- 6) dopuszcza się odprowadzanie wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej.*

Art. 71 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska mówi, iż miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w szczególności określa się rozwiązania niezbędne do zapobiegania powstawaniu zanieczyszczeń, zapewnienia ochrony przed powstającymi zanieczyszczeniami oraz przywracania środowiska do właściwego stanu. Ponadto, zgodnie z art. 72 ust. 1 pkt 4 ww. ustawy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego zapewnia się warunki utrzymania równowagi przyrodniczej i racjonalną gospodarkę zasobami środowiska m.in. poprzez uwzględnianie konieczności ochrony wód, gleby i ziemi przed zanieczyszczeniem w związku z prowadzeniem gospodarki rolnej. Projektu realizuje powyższe wymogi poprzez zapisy zawarte w § 10 dotyczące zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej, których celem jest ochrona wód przed zanieczyszczeniem w związku z planowanym rozwojem zabudowy w tym prowadzeniem gospodarki rolnej.

Wraz z rozwojem terenów mieszkaniowych, usługowych i produkcyjnych nastąpi: zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych, co będzie powodowało odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie, zwiększenie zapotrzebowania na wodę, wzrost ryzyka przedostawania się substancji ropopochodnych oraz innych substancji chemicznych do wód, wzrost liczby zrzucanych ścieków. Będą to oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe, stałe i chwilowe, negatywne, które można ograniczyć lub całkowicie wyeliminować poprzez rozwój infrastruktury wodno – ściekowej, co będzie oddziaływaniem pozytywnym.

Na terenach zabudowanych i komunikacyjnych pojawi się problem z zagospodarowaniem wód opadowych i roztopowych, pochodzących z powierzchni utwardzonych. Wody takie należy odpowiedni sposób zagospodarować w granicy działki inwestora, odprowadzić za pomocą systemu kanalizacji deszczowej bądź innego urządzenia do odprowadzania wód opadowych i roztopowych. Zakres prowadzenia prac w zakresie rozbudowy sieci kanalizacyjnej będzie uzależniony od tempa i rozmiarów nowych procesów inwestycyjnych prowadzonych na terenie gminy oraz środków finansowych dostępnych na ten cel. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, negatywny i pozytywny.

Ustalenia dotyczące gospodarki ściekowej uzależnione są od regulacji zawartych w przepisach odrębnych (m. in. ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie), które wyczerpująco określają obowiązki spoczywające na właścicielach nieruchomości w zakresie odprowadzania ścieków i nie ma konieczności powtarzania ich w planie miejscowym. Przy prawidłowo prowadzonym procesie odprowadzania ścieków do zbiorników bezodpływowych i ich okresowym opróżnianiu jakość zasobów wodnych w gminie nie powinna ulec pogorszeniu. Oddziaływanie związane z rozwojem infrastruktury wodno – kanalizacyjnej będzie miało charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

W granicach analizowanego *Planu* zakłada się stopniowy rozwój kanalizacji sanitarnej ale plan miejscowy nie jest dokumentem, w którym można ustalić harmonogram prowadzenia prac.

W projekcie jako podstawowy sposób zaopatrzenia w wodę ustalono zaopatrzenie w wodę za pośrednictwem zbiorczej sieci wodociągowej w stopniu wystarczającym dla obsługi funkcji budynku i sposobu zagospodarowania działki. Natomiast opcjonalnie na terenach zabudowy położonej poza zasięgiem sieci wodociągowej do czasu jej realizacji dopuszcza się wykorzystanie studni indywidualnych.

Zgodnie z § 26 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie „*W razie braku warunków przyłączenia sieci wodociągowej i kanalizacyjnej działka, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana pod zabudowę budynkami przeznaczonymi na pobyt ludzi, pod warunkiem zapewnienia możliwości korzystania z indywidualnego ujęcia wody, a także zastosowania zbiornika bezodpływowego lub przydomowej oczyszczalni ścieków, jeżeli ich ilość nie przekracza 5 m³ na dobę. Jeżeli ilość ścieków jest większa od 5 m³, to ich gromadzenie lub oczyszczanie wymaga pozytywnej opinii właściwego terenowo inspektora ochrony środowiska.*”

Biorąc pod uwagę zgodność powyższych zapisów z przepisami odrębnymi oraz rozproszenie terenów objętych opracowaniem pobór wody z tych ujęć nie wpłynie na zasoby ilościowe i jakościowe wód podziemnych.

Wszystkie tereny objęte opracowaniem znajdują się w zasięgu sieci wodociągowej. Wymagane jest jedynie wykonanie przyłączy lub modernizacja sieci zwiększająca jej przepustowość. Mając na uwadze niewielką powierzchnię obszarów objętych ustaleniami planu miejscowego potencjalny pobór wód podziemnych nie będzie skutkował powstaniem leja depresyjnego, gdyż w skali gminy jest nieistotny. Wody podziemne są odnawialne i stale uzupełniane są poprzez dopływ z obszarów zasilania do strefy saturacji. Cała powierzchnia gminy stanowi strefę naturalnego zasilania wód podziemnych, które w pełni zaspokajają potrzeby mieszkańców. Indywidualne ujęcia w skali przewidzianej w *Planie* nie wpłyną na zasoby ilościowe wód podziemnych.

Obszary objęte *Planem* nie mają dostępu do zbiorczej kanalizacji deszczowej. Zatrzymanie wód opadowych i roztopowych w granicach poszczególnych terenów jest najlepszym sposobem na retencję. Jednakże w niektórych przypadkach lepszym rozwiązaniem jest wykorzystanie kanalizacji deszczowej i podczyszczenie takich wód przed ich wprowadzeniem do gruntu. Niewielka skala wprowadzonych zmian gwarantuje, że nie wystąpi ryzyko obniżenia się poziomu wód gruntowych, zmniejszenie ich zasobów i nadmiernego przesuszenia gruntu.

Projekt daje możliwość realizacji kanalizacji sanitarnej jednak nie może zagwarantować kiedy powstanie. Ważąc interes społeczny oraz potrzeby ochrony środowiska do czasu podłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej dopuszcza się odprowadzanie ścieków bytowych do zbiorników bezodpływowych lub przydomowych oczyszczalni ścieków. Stosowanie się do

ustaleń *Planu* oraz przepisów odrębnych ma na celu zapobieganie lub ograniczanie negatywnych oddziaływań na wody podziemne i powierzchniowe oraz powierzchnię ziemi.

Obszary objęte opracowaniem znajdują się w obrębie JCWP Kończak, dla której stan wód określono jako zły i zagrożony status oceny ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych.

Zgodnie z Planem gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry celem środowiskowym dla naturalnych JCWP o dobrym stanie jest co najmniej utrzymanie dobrego stanu ekologicznego i chemicznego. Dla silnie zmienionych części wód o złym stanie celem środowiskowym jest ochrona oraz poprawa ich potencjału ekologicznego i stanu, tak aby osiągnięty został dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Wody silnie zmienione to jednolite części wód, które uległy fizycznemu przekształceniu na skutek działalności człowieka.

Obszary objęte opracowaniem znajdują się w obrębie JCWPd PLGW600041, dla której ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych jest niezagrażona.

Zgodnie z wymogami art. 4 Ramowej Dyrektywy Wodnej oraz art. 38e ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne, celem środowiskowym dla jednolitych części wód podziemnych jest:

- zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Dla wszystkich jednolitych części wód podziemnych występujących w granicach gminy Połajewo wyznaczone cele środowiskowe to dobry stan chemiczny oraz dobry stan ilościowy.

Przestrzeganie zapisów *Planu* zawartych w § 10 dotyczącym zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej oraz przepisów prawa zapewni, że realizacja ustaleń *Planu* nie spowoduje wystąpienia znaczących oddziaływań na jednolite części wód powierzchniowych i podziemnych występujących w granicach opracowania oraz nie spowoduje nieosiągnięcia celów środowiskowych zawartych w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”.

Na terenie obszarze objętym opracowaniem nie występuje niebezpieczeństwo powodzi.

Obszary objęte *Planem* położone są poza strefami ochronny ujęć wód podziemnych.

Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne ustala zasady dotyczące ochrony Głównych Zbiorników Wód Podziemnych. Zgodnie z art. 141 ustawy dla GZWP możliwe jest ustanowienie obszarów ochronnych, którego dokonuje Wojewoda na wniosek Wód Polskich, w drodze aktu prawa miejscowego.

Na obszarach ochronnych może być zakazane lub ograniczone wykonywanie robót lub czynności, które mogą spowodować trwałe zanieczyszczenie gruntów lub wód, obejmujących:

- 1) wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi;
- 2) rolnicze wykorzystanie ścieków;
- 3) przechowywanie lub składowanie odpadów promieniotwórczych;
- 4) stosowanie nawozów oraz środków ochrony roślin;
- 5) budowę nowych dróg, linii kolejowych, lotnisk lub lądowisk;
- 6) lokalizowanie zakładów przemysłowych oraz ferm chowu lub hodowli zwierząt;
- 7) lokalizowanie magazynów produktów ropopochodnych oraz innych substancji, a także rurociągów do ich transportu;

- 8) lokalizowanie składowisk odpadów niebezpiecznych, innych niż niebezpieczne i obojętne oraz obojętnych;
- 9) mycie pojazdów mechanicznych;
- 10) urządzenie parkingów, obozowisk oraz kąpielisk i miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpielii;
- 11) lokalizowanie cmentarzy oraz grzebanie martwych zwierząt;
- 12) wydobywanie kopalin;
- 13) wykonywanie odwodnień budowlanych lub górniczych;
- 14) używanie statków powietrznych do przeprowadzania zabiegów rolniczych;
- 15) urządzenie przyrzem kiszonkowych;
- 16) chów lub hodowlę ryb, ich dokarmianie lub zanęcanie;
- 17) lokalizowanie nowych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko;
- 18) składowanie opakowań po nawozach i środkach ochrony roślin;
- 19) stosowanie i składowanie chemicznych środków zimowego utrzymania dróg;
- 20) lokalizowanie pomp ciepła i akumulatorów ciepła warstwy wodonośnej.

Dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 139 nie ustanowiono jeszcze obszarów ochronnych.

9.5. Oddziaływanie na powietrze i klimat

Nowe obiekty kubaturowe wymagają ustalenia zasad zaopatrzenia w energię elektryczną, gaz i ciepło, w *Planie*:

1. *Ustala się zasady zaopatrzenia w zakresie elektroenergetyki:*
 - 1) *ustala się zaopatrzenie w energię elektryczną poprzez sieć elektroenergetyczną średniego i niskiego napięcia w formie linii kablowych oraz poprzez stacje rozdzielcze, transformatorowe oraz transformatorowo - rozdzielcze lub z alternatywnych źródeł energii;*
 - 2) *dopuszcza się przebudowę, rozbudowę, remont i likwidację infrastruktury sieciowej;*
 - 3) *dopuszcza się możliwość skablowania napowietrznych linii elektroenergetycznych z zachowaniem stref wolnych od zabudowy i wolnych od nasadzeń drzew o szerokości 1,5 m od skrajnego przewodu linii;*
 - 4) *zakazuje się lokalizacji zabudowy w wydzielonych pasach technologicznych linii elektroenergetycznych średniego napięcia o szerokości po 7,5 m w obie strony od osi linii, oznaczonych na rysunkach planu;*
 - 5) *pasy technologiczne, o których mowa w pkt 4 po skablowaniu lub likwidacji linii elektroenergetycznej przestają obowiązywać;*
 - 6) *dopuszcza się zastosowanie systemów opartych na odnawialnych źródłach energii o mocy nie większej niż moc mikroinstalacji w rozumieniu przepisów odrębnych.*
2. *Ustala się następujące zasady zaopatrzenia w zakresie sieci gazowej:*
 - 1) *dopuszcza się możliwość zaopatrzenia wszystkich obiektów budowlanych w gaz z sieci gazowej;*

- 2) dopuszcza się budowę nowych sieci gazowych oraz ich przebudowę, rozbudowę, remont i likwidację;
 - 3) dla sieci gazowych, przyłączy i stacji gazowych należy zachować strefy kontrolowane zgodnie z przepisami odrębnymi.
3. Ustala się następujące zasady zaopatrzenia w ciepło:
- a) z indywidualnych lub zbiorczych źródeł ciepła;
 - b) dopuszcza się wytwarzanie ciepła w indywidualnych lub zbiorowych źródłach ciepła zasilanych paliwami: stałymi, ciekłymi, gazowymi spalany w piecach niskoemisyjnych lub z odnawialnych źródeł energii lub zasilanych energią elektryczną
 - c) w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw dla celów grzewczych, stosowanie ograniczeń i zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi.

Na terenach budowlanych *Plan* propaguje rozwój systemów opartych na ekologicznych źródłach energii. Zapisy *Planu* dotyczących sposobu zaopatrzenia w ciepło (§ 10 ust. 8) są kompatybilne z ustaleniami Uchwały Nr XXXIX/941/17 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 18 grudnia 2017 r. w sprawie wprowadzenia, na obszarze województwa wielkopolskiego, ograniczeń lub zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw. Oddziaływania te będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały pozytywny.

Zgodnie z ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii pod pojęciem „odnawialne źródło energii” należy rozumieć odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię aerotermalną, energię geotermalną, energię hydrotermalną, hydroenergię, energię fal, prądów i pływów morskich, energię otrzymywaną z biomasy, biogazu, biogazu rolniczego oraz z biopłynów.

Natomiast „instalacja odnawialnego źródła energii” są to instalację stanowiącą wyodrębniony zespół: urządzeń służących do wytwarzania energii opisanych przez dane techniczne i handlowe, w których energia jest wytwarzana z odnawialnych źródeł energii, lub obiektów budowlanych i urządzeń stanowiących całość techniczno--użytkową służący do wytwarzania biogazu rolniczego, a także połączony z tym zespołem magazyn energii elektrycznej lub magazyn biogazu rolniczego.

Czasowy wzrost emisji związany będzie z realizacją inwestycji budowlanych, polegających na budowie poszczególnych obiektów oraz elementów infrastruktury komunikacyjnej i technicznej. Pracujące maszyny podczas prowadzenia prac budowlanych emitować będą zanieczyszczenia pyłowe i gazowe, które będą miały charakter punktowy i ograniczony czasowo. Ilość zanieczyszczeń wytwarzanych przez maszyny budowlane będzie stosunkowo niewielka ze względu na ograniczoną powierzchnię, na jakiej będą odbywały się roboty oraz ograniczony czas ich przeprowadzania. Pyły powstające podczas prowadzenia prac budowlanych nie będą miały większego znaczenia w kształtowaniu poziomów emisji dla tych terenów (niewielkie odległości unoszenia powodować będzie czasowy wzrost zapylenia o charakterze lokalnym). Emisja ta będzie zjawiskiem czasowym i nie będzie miała większego znaczenia w długofalowym kształtowaniu jakości powietrza na tym terenie. Oddziaływanie będzie bezpośrednie, chwilowe, krótkoterminowe, negatywne.

Rozbudowa dróg może nieznacznie przyczynić się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego, a to z kolei spowoduje wzmożoną emisję zanieczyszczeń do atmosfery. Jednakże wzrost natężenia ruchu samochodowego przy przedstawionym zakresie zmian nie będzie znaczący w skali gminy. Na terenach chronionych akustycznie wyznaczonych w *Planie* zachowane zostaną dopuszczalne poziomy hałasu (§ 7 ust. 9 *Planu*). Ponadto budynki z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi powinny być wznoszone poza zasięgiem zagrożeń i uciążliwości takich jak: hałas, drgania, wibracje czy zanieczyszczenie powietrza, przy

czym dopuszcza się wznoszenie budynków w tym zasięgu pod warunkiem zastosowania środków technicznych zmniejszających uciążliwość bądź zwiększających odporność budynku na te zagrożenia i uciążliwości (§ 7 ust. 8 *Planu*). Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, chwilowy, negatywny.

„Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć do roku 2020 w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna i obszary prawnie chronione, zdrowie, energetyka, budownictwo, transport, gospodarka przestrzenna i obszary zurbanizowane.

Przystosowanie polskiej przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i związanych z tym zjawisk jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań, szczególnie dla administracji lokalnej. Pomiędzy zagospodarowaniem przestrzennym a zmianami klimatycznymi oraz koniecznością adaptacji do zmian klimatu występuje sprzężenie zwrotne. Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności m. in. ze względu na zwiększone ryzyko powodziowe, wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, lub obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego i w skrajnym przypadku mogą generować konflikty społeczne oraz ograniczać możliwości rozwoju.

Obszary zurbanizowane stanowią szczególną kategorię w strukturze przestrzeni geograficznej, charakteryzującą się dużą gęstością populacji ludzkiej, a tym samym są bardzo wrażliwe z uwagi na negatywne oddziaływanie antropopresji. Szczególnie widoczne jest to w miastach, które są zagrożone: intensyfikacją miejskiej wyspy ciepła, silnymi ulewami powodującymi podtopienia oraz suszą sprzyjającą deficytowi wody w miastach. W przypadku analizowanej gminy Połajewo zabudowa nie jest tak skoncentrowana żeby mogły wystąpić powyższe zagrożenia.

Analizowany projekt uwzględnia uwarunkowania przyrodnicze pozostawiając niezabudowaną znaczną część obszaru. Obszary wolne od zabudowy są bardzo istotne dla utrzymania właściwego mikroklimatu, ponieważ zapewniają swobodny przepływ mas powietrza.

Celem głównym SPA 2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Kwestie polityki przestrzennej i budownictwa mają tu ogromne znaczenie społeczno – gospodarcze. Sprzyjają temu działania o charakterze horyzontalnym, w tym działania legislacyjne związane z tworzeniem lub aktualizacją dokumentów planistycznych takich jak studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Działania powinny zmierzać do objęcia całego terytorium kraju skutecznym systemem planowania przestrzennego, zapewniającego właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów. Realizacja zapisów *Planu* nie wpłynie negatywnie na klimat.

Dopuszczalny poziom hałasu w środowisku na terenach o określonym przeznaczeniu i charakterze zagospodarowania jest normowany przez Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku. W rozporządzeniu różne rodzaje terenu mają przypisane wartości dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu dla różnych przedziałów czasu. W *Planie* ustalono dopuszczalne poziomy hałasu:

- 1) dla terenów oznaczonych symbolem: 1MN - jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,

- 2) dla terenów oznaczonych symbolami: 1MN-U, 2MN-U - jak dla terenów mieszkaniowo – usługowych,
- 3) dla pozostałych terenów: nie ustala się.

9.6. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, gleby i zasoby naturalne

Zmiany dotychczasowego sposobu użytkowania poszczególnych terenów położonych w granicach gminy, będą miały wpływ na powierzchnię ziemi oraz warunki podłoża. Na terenach przeznaczonych pod zabudowę mieszkaniową, usługową, produkcyjną oraz terenach o funkcji mieszanej realizacja nowych budynków, elementów infrastruktury komunikacyjnej i technicznej spowoduje uszczelnienie fragmentów powierzchni biologicznie czynnych, usunięcie roślinności oraz wierzchniej warstwy gleby. Konieczne będą zmiany w ukształtowaniu terenu, obejmujące między innymi wykonanie wykopów, niwelacji i wyrównania powierzchni terenów. W miejscach, gdzie istniejące podłoże gruntowe nie będzie posiadać odpowiednich parametrów budowlanych dojdzie do miejscowej wymiany gruntu. W celu podniesienia parametrów technicznych podłoża mogą być stosowane nowe mieszanki i materiały, np. tłuczeń granitowy, stosowany dla umocnienia drogi. W podłożu gromadzone będą produkty uboczne, powstające podczas nowych procesów produkcyjnych lub technologicznych, o odmiennych cechach niż utwory naturalne. Zasięg zmian oraz wielkość oddziaływań warunkowane będą skalą projektowanych inwestycji, zwłaszcza powierzchnią zabudowy oraz głębokością prowadzonych prac ziemnych. Oddziaływania te są jednak nieuniknione na obszarach, na których przewiduje się rozwój gospodarczy i społeczny. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, chwilowy, negatywny.

W miejscowości Sierakówko wyznaczono teren 1US przeznaczony pod terenu usług sportu i rekreacji w granicach którego znajduje się grunt klasy RIIIb o powierzchni ok. 0,6 ha. Teren obejmuje istniejące boisko terenowe i zakłada dalszy rozwój funkcji rekreacyjnej służącej mieszkańcom gminy.

9.7. Oddziaływanie na krajobraz

Podstawowym celem *Planu* jest ustalenie przeznaczenia terenów, w tym dla inwestycji celu publicznego, oraz określenia sposobów ich zagospodarowania i zabudowy zgodnie z ustaleniami Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Połajewo. Funkcje związane z rozwojem zabudowy (produkcyjnej, usługowej, mieszkaniowej) wyznaczone zostały na zasadzie kontynuacji lub w powiązaniu z sąsiednimi terenami.

W kwestii ochrony wartości krajobrazowych *Plan* utrzymuje obowiązujące: zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasady ochrony krajobrazu kulturowego, wymagania wynikające z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu, maksymalną i minimalną intensywność zabudowy, minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej, maksymalną wysokość zabudowy, minimalną liczbę miejsc do parkowania i sposób ich realizacji oraz linie zabudowy i gabaryty obiektów. Założenia *Planu* są zgodne z podstawowym celem Europejskiej Konwencji Krajobrazowej, którym jest promowanie ochrony, gospodarki i planowania krajobrazu. Konwencja traktuje krajobraz jako ważny element życia ludzi zamieszkujących wszędzie: w miastach i na wsiach, na obszarach zdegradowanych, pospolitych, jak również na obszarach odznaczających się wyjątkowym pięknem. W przypadku przedmiotowego *Planu* ochrona i planowanie krajobrazu polega na kontynuacji istniejącego form zagospodarowania oraz porządkowaniu niektórych zasad zabudowy. Ponadto, projektowana zabudowa będzie miała niską intensywność a budynki będą miały gabaryty dostosowane do istniejących na terenach sąsiednich. Zgodnie z Konwencją ochrona krajobrazu oznacza działania na rzecz

zachowania i utrzymywania ważnych lub charakterystycznych cech krajobrazu tak, aby ukierunkować i harmonizować zmiany, które wynikają z procesów społecznych, gospodarczych i środowiskowych. Analizowany *Plan* spełnia te wymagania. Oddziaływanie w tym zakresie będzie bezpośrednie, długoterminowe, stałe i pozytywne.

Rozwój zabudowy oraz terenów komunikacyjnych wiąże się częściowo z ograniczeniem powierzchni terenów otwartych, przede wszystkim wykorzystywanych rolniczo i w tym zakresie będzie to oddziaływanie negatywne. Może zostać ograniczone przez odpowiedni dobór wskaźników zagospodarowania terenu.

Na obszarze województwa wielkopolskiego obowiązuje audyt krajobrazowy przyjęty Uchwałą Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego.

Dla obszaru gminy Połajewo nie wskazano granic krajobrazów priorytetowych.

Na terenie gminy wyznaczono następujące krajobrazy:

Kod podtypu:	3a
Typ:	Leśny
Podtyp:	Z przewagą siedlisk borowych
Krajobraz priorytetowy:	Nie
Kod podtypu:	3b
Typ:	Leśny
Podtyp:	Z przewagą siedlisk lasowych
Krajobraz priorytetowy:	Nie
Kod podtypu:	6c
Typ:	Wiejskie
Podtyp:	Z przewagą mozaikowo rozmieszczonych użytków rolnych, tworzących małe pola
Krajobraz priorytetowy:	Nie
Kod podtypu:	6g
Typ:	Wiejskie
Podtyp:	Z przewagą terenów zabudowanych o charakterze wiejskim
Krajobraz priorytetowy:	Nie
Kod podtypu:	8c
Typ:	Podmiejskie i osadnicze
Podtyp:	Miejscowości o zwartej, wielorzędowej zabudowie o charakterze wiejskim
Krajobraz priorytetowy:	Nie

9.8. Oddziaływanie na zabytki i dobra materialne

W granicach opracowania występują stanowiska archeologiczne, które objęte są ochroną konserwatorską, w ramach obowiązujących przepisów z zakresu ochrony i opieki nad zabytkami.

W granicach *Planu* nie występują dobra kultury współczesnej, w związku z tym nie określa się zasad ich ochrony.

W granicach oznaczonego na rysunku *Planu* obszaru w strefie ochrony konserwatorskiej ustala się nakaz dostosowania nowoprojektowanej zabudowy w zakresie gabarytów, kształtu dachów, rodzajów pokrycia dachowego w nawiązaniu do istniejącej zabudowy historycznej.

Występujące w granicach planu nawarstwienia kulturowe występujące na obszarze w strefie ochrony konserwatorskiej podlegają ochronie konserwatorskiej wsi Połajewo.

Oddziaływanie na dobra materialne ma charakter pozytywny, długoterminowy, bezpośredni i stały gdyż projekt zakłada rozwój zabudowy mieszkaniowej, usługowej i produkcyjnej, co wpłynie dodatnio na wzrost dochodów właścicieli tych terenów.

Budowa nowych dróg przyczynią się do poprawy ich standardów a co za tym idzie będą miały korzystny wpływ na dobra materialne. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny. Realizacja dróg przyczynią się do wzrostu wydatków budżetowych samorządu. Jednakże należą one do zadań własnych, które ustawowo gmina ma realizować. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

9.9. Ocena oddziaływania skumulowanego

Ze względu na niewielkie powierzchnie nowych terenów zurbanizowanych wyznaczonych w *Planie*, nie wystąpi negatywne oddziaływanie skumulowane z już istniejącym zagospodarowaniem. Wyznaczone w projekcie funkcje terenów uwzględniają zagospodarowanie istniejące w sąsiedztwie. W projekcie nie wyznaczono funkcji, których charakter odbiegałby od już istniejącego zagospodarowania terenu występującego w gminie Połajewo.

10. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Zgodnie z art. 51 ust. 2, pkt 3, lit. a, ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, prognoza oddziaływania na środowisko powinna przedstawić rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczanie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności na cele i przedmiot ochrony obszaru Natura 2000 oraz integralności tego obszaru.

Przeprowadzona powyżej analiza oddziaływania na środowisko przedmiotowego *Planu* wykazała, że nie występują znacząco negatywne oddziaływania na komponenty przyrodnicze, środowiska i kulturowe. Zatem nie ma potrzeby analizowania zapobiegawczych lub ograniczających takie negatywne skutki.

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w części tekstowej zawiera rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczanie negatywnych oddziaływań na środowisko, które mogą wystąpić w przypadku realizacji projektowanego dokumentu, są to m. in.:

- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego (§ 6 *Planu*),
- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego oraz zasad kształtowania krajobrazu (§ 7 *Planu*),
- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej (§ 10 *Planu*),
- wprowadzenie obowiązku odpowiedniego nasycania terenu zielenią (*Plan* określa dla poszczególnych terenów minimalny udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej),
- w zakresie kształtowania zabudowy: określenie charakteru zabudowy, wysokości budynków, geometrii dachów.

11. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKTOWANYM DOKUMENCIE

Ustawa o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko mówi, że zakres prognozy oddziaływania na środowisko powinien przedstawiać rozwiązania alternatywne do rozwiązań przyjętych w *Planie* w szczególności w odniesieniu do obszarów Natura 2000.

W przypadku przedmiotowego dokumentu lokalizacja projektowanych funkcji wynika z konkretnych sugestii samorządu lokalnego, inwestorów i właścicieli poszczególnych nieruchomości. Z tego względu przedstawienie innych rozwiązań jest utrudnione. Większość funkcji została ustalona na podstawie istniejącego zagospodarowania lub na zasadzie kontynuacji funkcji.

Podczas wykonywania niniejszej prognozy trudności wynikające z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy nie wystąpiły, z uwagi na dostępność danych i materiałów dotyczących omawianego obszaru.

W *Prognozie* zdiagnozowano możliwe do wystąpienia oddziaływania na przedmioty ochrony obszarów Natura 2000. Biorąc pod uwagę opisane oddziaływania, nie prognozuje się wystąpienia znacząco negatywnego oddziaływania projektowanej inwestycji na obszar chroniony, w tym siedliska przyrodnicze. Skala zainwestowania nie jest na tyle znacząca, aby mogła zagrozić celom ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralności tych obszarów.

Reasumując rozwiązania zaproponowane w projektowanym dokumencie są najbardziej racjonalne, przyniosą najwięcej korzyści i jednocześnie będą w jak najmniejszym stopniu oddziaływać negatywnie na środowisko i najbliższe obszary chronione, w tym obszary sieci Natura 2000 oraz integralność sieci.

12. STRESZCZENIE W JĘZYKU NIESPECJALISTYCZNYM

Prognoza oddziaływania na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Połajewo w zakresie wybranych obszarów – etap III i IV jest elementem procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko. Rolą tego opracowania jest identyfikacja oddziaływań na środowisko przyrodnicze, zwłaszcza tych negatywnych, które mogą zachodzić w wyniku realizacji ustaleń projektu, a także uzasadnienie decyzji przestrzennych podjętych w omawianym *Planie*.

Podstawy prawne dla przeprowadzonego w *Prognozie* określenia skutków środowiskowych oraz oceny rozwiązań funkcjonalno – przestrzennych i możliwości rozwiązań eliminujących negatywne oddziaływania na środowisko projektu *Planu* stanowią:

- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko,
- Ustawa z 27 kwietnia 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym,
- a także Dyrektywy ustanowione na szczeblu międzynarodowym oraz wiele innych ustaw szczególnych i przepisów wykonawczych (wymienione w rozdziale 13).

Głównym celem prognozy jest stwierdzenie czy i jakie przeobrażenia w środowisku nastąpią wraz z zagospodarowaniem terenu zgodnie z ustaleniami określonymi w projekcie. Ważne jest, aby pamiętać, iż plan miejscowy nie stanowi ostatecznego obrazu opisywanego obszaru a jedynie zestaw zasad w oparciu, o które możliwe jest dokonanie nowego zagospodarowania.

Przy sporządzaniu *Prognozy* posłużono się metodami: indukcyjno-opisową, analogii środowiskowych oraz analiz kartograficznych.

Wpływ zmiany przeznaczenia terenów na stan środowiska i zagrożenie dla terenów chronionych przeanalizowano zgodnie z wymaganiami ustawowymi w kategoriach oddziaływań chwilowych i stałych, bezpośrednich i wtórnych, krótko-, średnio- i długoterminowych oraz pozytywnych i negatywnych. Wynikiem przedstawionej analizy są rozwiązania mające na celu zminimalizowanie potencjalnie negatywnych oddziaływań ustaleń *Planu* na środowisko przyrodnicze.

Celem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest kształtowanie ładu przestrzennego oraz ponadlokalnych i lokalnych interesów publicznych w zakresie komunikacji, energetyki i ochrony środowiska. Ustalenia *Planu* regulują działania inwestycyjne na obszarze objętym zmianami. Uwzględniając uwarunkowania środowiskowe, istniejące zagospodarowanie oraz obowiązki wynikające z nadrzędnych aktów prawnych *Plan* określa zasady wzajemnych powiązań funkcjonalnych i przestrzennych.

Gmina Połajewo jest gminą wiejską położoną w województwie wielkopolskim, w powiecie czarnkowsko-trzcianeckim. Jej siedzibą jest miejscowość Połajewo. Powierzchnia gminy to 141,97 km², w tym 27% zajmują lasy, a 67% użytki rolne. Dlatego też wiodącą funkcją gminy jest rolnictwo i gospodarka leśna. W roku 2020 gmina Połajewo liczyła 6 181 mieszkańców, z czego 2 532 osób zamieszkiwało sołectwo Połajewo. Gmina Połajewo charakteryzuje się niskimi w skali powiatu i województwa wskaźnikami gęstości zaludnienia 43 os./km².

Zgodnie z regionalizacją fizyczno – geograficzną J. Kondrackiego północna część Gminy znajduje się w obrębie mezoregionu Pojezierza Chodzieskiego, będącego częścią Pojezierza Wielkopolskiego, a południowa część w granicach mezoregionu Kotliny Gorzowskiej, należącego do makroregionu Pradolina Toruńsko-Eberswaldzka.

Opracowanie obejmuje:

- część dz. nr 500/1 w obrębie Boruszyn, działka jest częściowo zabudowana, pozostała część zajmują użytki rolne oraz zadrzewienia,
- dz. nr 972/1 w obrębie Połajewo, działka jest zabudowana budynkiem mieszkalnym,
- dz. nr 550 w obrębie Połajewo, działka jest niezabudowana, użytkowana jako grunty orne,
- dz. nr 456/4 w obrębie Połajewo, działka jest niezabudowana, użytkowana jako grunty orne,
- część dz. nr 1517 w obrębie Połajewo, działka jest zabudowana budynkiem mieszkalnym,
- część dz. nr 469 w obrębie Krosin, działka jest niezabudowana, użytkowana jako grunty orne,
- dz. nr 81/4 i część dz. nr 98 w obrębie Sierakówko, działki wykorzystywane są jako teren sportowo – rekreacyjny (boisko trawiaste).

Większość utworów powierzchniowych, występujących na terenie Gminy, to osady czwartorzędowe.

W granicach opracowania występują: łąki (ŁIII, ŁIV), gruntu orne (RIIIb, RIVa, RIVb, RV), drogi (dr), tereny mieszkaniowe(B).

Najważniejszym ciekim wodnym na terenie Gminy jest Kończak (dopływ Warty), ponadto występują niewielkie cieki: dopływ z Boruszyna, dopływ spod Młynkowa, dopływ z Łopiszowa, kanał Połajewski, kanał Godosz.

Na terenie gminy Połajewo nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodzią.

Obszary objęte opracowaniem znajdują się w zasięgu JCWP Kończak (RW600010187149), JCWPd PLGW600041 i GZWP „Dolina Kopalna Margonin – Smogulec”.

Rejon Połajewa znajduje się w VIII środkowej dzielnicy rolniczo-klimatycznej (według Gumińskiego). W skali regionu obecność terenów leśnych oraz rozległa dolina rzeki Noteci sprzyja tworzeniu się specyficznego makroklimatu. Obecność terenów podmokłych (torfowisk bagien, dolin rzecznych) powoduje wzrost wilgotności powietrza na tym obszarze.

Obszary objęte opracowaniem są częściowo zabudowane. Zabudowie jednorodzinnej towarzyszy zieleń przydomowa w postaci urządzonych ogrodów i sadów. Zbiorowiska roślinne mają charakter typowo ozdobny, dominują tu trawniki i krzewy. Pozostałe obszary użytkowane są jako grunty rolne i łąki ze szczątkową roślinnością zielną występującą na miedzach. Na części z nich występuje zieleń nieurządzona w formie zadrzewień (głównie sosna) i zakrzaczeń. Jest to krajobraz rolniczy, który podlega urbanizacji.

Fauna związana jest głównie z pięcioma typami siedlisk: ekosystemami łąkowymi, leśnymi, agrocenozami, ekosystemami wodnymi oraz z terenami zabudowanymi.

Obszary objęte opracowaniem znajdują się poza granicami form ochrony przyrody.

W granicach opracowania znajduje się stanowisko archeologiczne.

Analizowany *Plan*, odpowiadając na potrzeby społeczne, wyznacza nowe tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, usługową i produkcyjną. Tereny te położone są w bezpośrednim sąsiedztwie obszarów, gdzie zachodzą już procesy urbanizacyjne. W przypadku niezrealizowania postulatów projektowanego dokumentu nie wystąpią zmiany stanu środowiska oraz aktualnego użytkowania. Tereny objęte *Planem* pozostaną w dotychczasowym przeznaczeniu.

W *Planie* określono przeznaczenie terenów, które wyznaczają linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, są to:

- teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, oznaczony symbolem: 1MN,
- tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług, oznaczone symbolami: 1MN-U, 2MN-U,
- tereny usług, oznaczone symbolami: 1U, 2U,
- teren usług sportu i rekreacji, oznaczony symbolem: 1US,
- teren usług lub produkcji, oznaczony symbolem: 1U-P,
- teren drogi dojazdowej, oznaczony symbolem: 1KDD.

Plan nie wprowadza funkcji emitującej szkodliwe substancje do gruntu, wód czy atmosfery oraz funkcji zmieniających warunki siedliskowe i gruntowo-wodne na dużą skalę, w związku z tym nie prognozuje się transgranicznych oddziaływań na środowisko.

W tabeli poniżej przedstawiono zbiorcze zestawienie oddziaływań poszczególnych funkcji:

- **(+)** – **pozytywne** – zauważalne pozytywne oddziaływanie, nie powodujące ilościowo istotnych zmian w środowisku;
- **(o)** – **neutralne** – całkowity brak wpływu lub wpływ nieznaczący - oddziaływanie nie powodujące odczuwalnych (mierzalnych) skutków w środowisku;
- **(-)** – **negatywne** – oddziaływanie zauważalne, powodujące odczuwalne skutki środowiskowe, lecz nie powodujące przekroczeń standardów, istotnych zmian ilościowych i jakościowych, możliwe do ograniczenia.

Tabela 7. Podsumowanie oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska

Oddziaływanie na:	tereny mieszkaniowe	tereny usługowe i produkcyjne	teren infrastruktury komunikacyjnej
cele, przedmiot ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000	0	0	0
rośliny zwierzęta różnorodność biologiczną	-	-	-
życie i zdrowie ludzi	+/-	+/-	+/-
wody	+/-	+/-	+/-
powietrze klimat	+/-	+/-	+/-
powierzchnię ziemi gleby zasoby naturalne	-	-	-
krajobraz	+	+	-
zabytki dobra materialne	+	+	+

W niniejszej *Prognozie* przeanalizowano oddziaływania ustaleń *Planu* dotyczące wprowadzonego przeznaczenia dla tych obszarów funkcjonalnych, są to oddziaływania:

a) pozytywne:

- zachowanie walorów krajobrazu kulturowego,
- poprawa jakości życia mieszkańców gminy,
- ustalenie kierunków rozwoju przestrzennego gminy i dostosowanie ich do aktualnych potrzeb;

b) negatywne:

- powstanie nowych źródeł zanieczyszczenia powietrza na obszarach wyznaczonych do zabudowy,
- wzrost emisji niskiej i wysokiej ze źródeł dostarczania ciepła,
- wzrost emisji spalin wzdłuż ciągów komunikacyjnych,
- wzrost ilości wytwarzanych ścieków bytowych, przemysłowych i deszczowych,
- wzrost ilości wytwarzanych odpadów komunalnych,
- możliwe wyłączenie części gleb z produkcji rolnej,
- likwidacja roślinności i siedlisk zwierząt na obszarach przeznaczonych do zabudowy.

W omawianym dokumencie uwzględniono szereg aktów prawnych ustanowionych na szczeblu międzynarodowym (konwencje), europejskim (dyrektywy) i krajowym (ustawy, rozporządzenia, polityki, strategię). Podstawowym celem ochrony środowiska, ustanowionym na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, jest ochrona zasobów środowiska. Gwarancją zachowania standardów jakości środowiska jest przeprowadzenie procedury oceny oddziaływania na środowisko.

Należy zapobiegać i ograniczać negatywne oddziaływania na środowisko projektowanego dokumentu stosując wszelkie dostępne sposoby, m.in.: zastosowanie proekologicznych technologii, odpowiedni dobór lokalizacji i parametrów technicznych, dbałość o stan techniczny maszyn i urządzeń itp. Dokładne środki techniczne, technologiczne i organizacyjne oraz rozwiązania mające na celu zapobieganie i ograniczenie negatywnych oddziaływań na poszczególne komponenty środowiska należy przedstawić na etapie oceny oddziaływania na środowisko dla konkretnych przedsięwzięć.

Rozwiązania zaproponowane w projektowanym dokumencie są najbardziej racjonalne, przyniosą najwięcej korzyści i jednocześnie będą w jak najmniejszym stopniu oddziaływać negatywnie na środowisko i obszary Natura 2000. Wyznaczone funkcje i wybrane lokalizacje zapewniają możliwość ochrony trwałości podstawowych procesów przyrodniczych oraz warunków odnawialności zasobów środowiska.

13. WYKAZ WYKORZYSTANYCH MATERIAŁÓW

Publikacje:

1. Bank Danych Lokalnych, GUS.
2. Bednarek R. (red.), Strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w planowaniu przestrzennym, Poznań, 2012.
3. Engel J. Natura 2000 w ocenach oddziaływania przedsięwzięć na środowisko – Warszawa 2009.
4. Gromadzki M. (red.) 2004. Ptaki. Poradniki ochrony siedlisk i gatunków Natura 2000 – podręcznik metodyczny. Ministerstwo Środowiska, Warszawa. T. 7.
5. Kistowski M., Natura 2000 w planowaniu przestrzennym – rola korytarzy ekologicznych, Warszawa 2009.
6. Kondracki J, Geografia regionalna Polski, PWN, Warszawa, 2000.
7. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe gminy Połajewo – 2017.
8. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Połajewo, przyjęte uchwałą Nr XXV/219/2018 Rady Gminy w Połajewie z dnia 28 czerwca 2018 roku.
9. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Połajewo – projekt 2024.
10. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Czarnkowsko – Trzcianieckiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024, TERRA PROJEKT Danuta Mazurczak, Joanna Witkowska S.C. Czarnków, 2017.
11. Strategia rozwoju powiatu czarnkowsko – trzcianieckiego na lata 2011 – 2020, I. Krupka, Czarnków 2010.
12. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, stanowiący załącznik do Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. 2023, poz. 335).
13. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa wielkopolskiego wraz z Planem zagospodarowania przestrzennego miejskiego obszaru funkcjonalnego Poznania przyjęty uchwałą Nr V/70/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 25 marca 2019 r.
14. Program ochrony środowiska dla województwa wielkopolskiego do roku 2030, Ekostandard Pracownia Analiz Środowiskowych, Poznań 2020.
15. Program ochrony powietrza dla strefy wielkopolskiej stanowiący załącznik do Uchwały Nr XXI/391/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.
16. Ocena stanu akustycznego środowiska na terenie województwa wielkopolskiego w roku 2020, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu.
17. Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim. Raport wojewódzki za rok 2022, GIOŚ, Poznań 2023.
18. Stan środowiska w województwie wielkopolskim. Raport 2020, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań 2020.
19. Polska 2025 – długookresowa strategia trwałego i zrównoważonego rozwoju, Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska, Warszawa, 2000.
20. Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, Ministerstwo Środowiska, Warszawa, 2013.

21. Audyt krajobrazowy województwa wielkopolskiego przyjęty Uchwałą Nr LI/1000/23 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 27 marca 2023 r. w sprawie uchwalenia Audytu krajobrazowego województwa wielkopolskiego.

Akty prawne:

1. Dyrektywa 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów dla środowiska (Dz. Urz. WE L 197 z dnia 21 lipca 2001 r.), tzw. Dyrektywa SEA.
2. Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska (Dz. Urz. WE L 156 z dnia 25 czerwca 2003 r.).
3. Dyrektywa 2003/35/WE parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 26 maja 2003 r. przewidującej udział społeczeństwa w odniesieniu do sporządzania niektórych planów i programów w zakresie środowiska oraz zmieniającej w odniesieniu do udziału społeczeństwa i dostępu do wymiaru sprawiedliwości dyrektywy Rady 85/337/EWG i 96/61/WE.
4. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli.
5. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystsze powietrza dla Europy.
6. Dyrektywa Rady 92/43/EWG w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikich zwierząt i roślin.
7. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa.
8. Ustawa o lasach z dnia 28 września 1991 r. (tekst jednolity Dz. U. 2023, poz. 1356).
9. Ustawa o ochronie gruntów rolnych i leśnych z dnia 3 lutego 1995 r. (tekst jednolity Dz. U. 2024, poz. 82).
10. Ustawa Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (tekst jednolity Dz. U. 2024, poz. 54).
11. Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. 2023 poz. 1478).
12. Ustawa z 27 kwietnia 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. 2023 r. poz. 977 z późn. zm.).
13. Ustawa o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (tekst jednolity Dz. U. 2022, poz. 840 z późn. zm.).
14. Ustawa o ochronie przyrody z dnia 16 kwietnia 2004 r. (tekst jednolity Dz. U. 2023 poz. 1336).
15. Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. 2023, poz. 1094 z późn. zm.).
16. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. – Prawo geologiczne i górnicze (tekst jednolity Dz. U. 2023, poz. 633 z późn. zm.).
17. Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. 2023, poz. 1587).

18. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. 2011 nr 25 poz. 133 z późn. zm.).
19. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. z 2019 r. poz. 1839 z późn. zm.).
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (tekst jednolity Dz. U. 2022 poz. 2380).
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. 2014 poz. 1408).
22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. 2014 poz. 1409).
23. Obwieszczenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów wyboru obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 (Dz. U. 2014, poz. 1713).
24. Europejska Konwencja Krajobrazowa-Florencja 2000.
25. Konwencji Berneńskiej o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz siedlisk.
26. Konwencja o obszarach wodno-błotnych mających znaczenie międzynarodowe, zwłaszcza, jako środowisko życiowe ptactwa wodnego – Ramsar 1971.
27. Konwencja o ocenach oddziaływania na środowisko w kontekście, transgranicznym z 1991 r. (Konwencja z Espoo).
28. Konwencja o ochronie wędrownych gatunków dzikich zwierząt - Bonn 1979 r.
29. Konwencja o różnorodności biologicznej z 1992 r.
30. Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z programem działań – 2003.

Strony internetowe:

1. www.geoportal.gov.pl
2. www.imgw.pl
3. www.natura2000.gdos.gov.pl
4. www.pgi.gov.pl
5. www.stat.gov.pl
6. <http://karty.apgw.gov.pl>
7. <http://polajewo.e-mapa.net/>
8. <http://www.polajewo.pl>

OŚWIADCZENIE AUTORA

Oświadczam, że zgodnie z art. 74a ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko posiadam niezbędne kwalifikacje do wykonania prognozy oddziaływania na środowisko w ramach strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

*Autor opracowania
mgr Michał Pyra*